

Opinnäytetyö (YAMK)

Teknologiaosaamisen johtaminen

2023

Jari Koivunen

AURAN KUNTA YRITYSTEN KEHITYKSEN TUKENA

Opinnäytetyö (YAMK) | Tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Teknologiaosaamisen johtaminen

2022 | 45+8 sivua

Jari Koivunen

Auran kunta yritysten kehityksen tukena

Pienessä kunnassa elinkeinoelämän tarpeellisuus korostuu niin työllistäjänä kuin yleisinä toimijoina. Kunnan ja yritysten välinen yhteistyö on yleisesti ottaen ollut maltillista ja yritysten ja kunnan välinen yhteistoiminta suhteellisen vähäistä. Kunnan yrityspalveluiden toiveena on ollut selvittää yritysten näkemyksiä toiminnan haasteista ja asioista, joiden suorittamiseen ne kaipaivat apua. Asian selvittämiseksi kunnan yrityksille tarjottiin mahdollisuus vastata verkossa kyselyyn, jossa he saivat tuoda esille näkemyksiään erilaisiin asioihin liittyen. Yrityksillä oli myös mahdollisuus vapaaseen kommentointiin asioihin liittyen. Kyselyn perusteella muodostettiin kuva asioista, joissa yritykset kokivat haasteellisuutta ja sen perusteella pohdittiin myös mahdollisia ratkaisumalleja, joilla olisi mahdollista saada avustettua yrityksiä niiden ongelmissa. Lisäksi mallissa yritetään huomioida palvelun kannattavuus myös kunnan näkökulmasta. Mallin oli tarkoitus olla sellainen, että molemmat osapuolet hyötyisivät toiminnasta mahdollisimman paljon.

Asiasanat:

Elinkeinoelämä, kunta, yhteistyö, kehittäminen

Bachelor's / Master's Thesis | Abstract

Turku University of Applied Sciences

Degree programme

2022 | 46+8

Jari Koivunen

Aura municipality to support the development of enterprises

In a small municipality, the need for business life is emphasised both as an employer and as a general actor. In general, cooperation between municipalities and enterprises has been moderate and cooperation between companies and municipalities has been relatively limited. It has been the wish of the municipal business services to explore the views of companies on the challenges of operations and on matters for which they could use help. In order to clarify the matter, the municipal companies were offered the opportunity to respond online to a questionnaire in which they were allowed to express their views on various issues. Companies also had the opportunity to comment freely on matters. Based on the survey, a picture was created of the issues in which companies were faced with challenges and possible solutions were also considered to enable them to be assisted in their problems. In addition, the model tries to take into account the profitability of the service also from the point of view of the municipality. The model was intended to make it possible for both parties to benefit as much as possible from the operation.

Keywords:

Business, municipality, cooperation, development

Sisältö

1 Johdanto	6
2 Kunnan yrityspalvelut	10
3 Kyselyn tulokset	13
3.1 Yrityspalveluiden käyttö	13
3.2 Mielipiteitä yrityspalveluiden toiminnoista	15
3.2.1 Yrityspalveluiden tapahtumat.	16
3.3 Infra yritystoiminnan tukena	17
3.4 Yritysten yleiset toiminnot	21
3.5 Kehityskohteet	26
3.6 Tulevaisuuden näkymät	27
4 Kunta apuna kehittämisessä	30
4.1 Yritysten yhteistyön syventäminen	30
4.2 Yritykset löytämään toisensa	31
4.3 Kunnan tuotteet maailmalle	32
4.4 Toimintaan tiloja	33
4.5 Liikennepolitiikka toiminnan tueksi	34
4.6 Työvoimaa	35
4.7 Yrittäjille tietoa lisää	36
4.8 Infran ongelmat	37
4.9 Yhteenveto	38
5 Yhteistyön tiivistäminen loppujen lopuksi	39
Lähteet:	43

Liitteet

Liite 1. Kyselylomake

Kuvat

Kuva 1: Kuinka moneen tapahtumaan osallistunut.	14
Kuva 2 : Mieli pide yrityspalvelun toimintoihin	15
Kuva 3 : Kunnan infran toimivuus	21
Kuva 4 : Yritystoiminnan yleiset toiminnot.	26
Kuva 5: Koulutuksellisia toiveita	29

1 Johdanto

Opinnäytetyö tehdään Auran kunnalle, ja siinä selvitetään, miten yritykset toivovat kunnan yrityspalveluiden toimivan heidän toimintamahdollisuuksien parantamiseksi. Kunnalla on erittäin aktiivinen yrityspalvelumalli ja kyseinen instanssi on ollut kiinnostunut selvittämään tarkemmin yritysten menestymisen kipukohtia tarkemmin. Lisäksi olisi halu saada tuettua yritysten toimintaa entistä tehokkaammin ja paremmin. Tekijällä itsellään on ollut yritystoimintaa kunnan alueella jossakin kohdin, ja yrityspalveluiden palvelutarjonta on tullut tutuksi. Lisäksi halu olla mukana kehittämässä kunnan yritysten toimintaedellytyksiä mahdollisen tulevan yritystoiminnan puitteissa kiinnostaa. Aura on pieni noin 4000 ihmisen kunta Varsinais-Suomessa, Loimaan seutukunnassa. Kunnalla on hyvä sijainti valtatie 9:n varrella ja kantatie 41:n aloituspaikkana. Turku-Toijala junarata halkoo myös kuntaa. Tilastokeskuksen mukaan Auran kunta on merkitty 371 yrityksen toimipaikaksi. Nämä yritykset työllistivät 822 ihmistä, joten yrityksiä voidaan pitää suhteellisen suurena työllistäjänä kunnassa. (Tilastokeskus, 2022). Kunnassa on pohdittu viime vuosina mahdollisia tarpeita toteuttaa kuntaliitos. Tavoitteena tällaisissa toiminnoissa on kunnan elinvoimaisuuden takaaminen ja mahdollisuus tuottaa tarvittavat palvelut. Toisaalta kunnan kannattavuus perustuu myös verotuloihin ja kuntien suurimmat verotulot yleisesti tulevat elinkeinoelämältä. Tällöin toimivan elinkeinoelämän merkitys kunnan toiminnalle on ensiarvoisen tärkeää.

Yritysten merkitykset työllistäjinä ja veronmaksajina on kunnalle suurena hyötynä, ja tästä johtuen kunnan tulee omalla toiminnallaan luoda yrityksille mahdollisuus menestyä. Kuitenkin yritysten ja kunnan välillä on olemassa haasteita yhteistyön järjestämisessä. Työssä selvitetään erilaisia yritysten näkökulmia ja asioita, joihin kunnalla on mahdollista vaikuttaa, ja jotka auttaisivat yrityksiä kasvamaan ja kehittymään. Lopullisena päämääränä on kehittää toimintamalleja, joilla kunnan yrityspalvelut sekä yritykset saavuttaisivat suuremman yhteistyön ja kummatkin osapuolet hyötyisivät toiminnoista mahdollisimman paljon. Lisäksi uusien perustettavien yritysten löytäminen,

tukeminen ja mahdollisuus tutustuttaa yrityspalveluihin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tarjoaisi tällaisille yrityksille yhden tukikanavan lisää yrityksen alkutaipaleella. Yrityksille tarjotaan mahdollisuus vastata kyselyyn, jolla selvitetään heidän toiveitaan yrityspalveluiden suhteen. Lisäksi tarkoitus olisi selvittää haastatteluiden avulla eri kokoisten yritysten näkemyksiä kunnan ja yrityksen välisestä yhteistyöstä. Kyselyiden tuloksia olisi tarkoitus myös käyttää kunnan puolelta, pohjana uuden elinkeinopoliittisen ohjelman luomisessa. Tutkimuskysymyksenä pohditaan, miten kunta ja yritykset pystyisivät luomaan paremman, toisiaan tukevan elinkeinopolitiikan. Ruotsalainen on tutkinut asiaa pk-sektorin yritysten näkökulmasta ja todennut, että kuntien ja yritysten intressit elinkeinopolitiikkaan on lähes samat ja siitä syystä niiden tulisikin tehdä enemmän yhteistyötä saavuttaakseen tuloksia yhdessä eikä jokaisen toimijan yksin. (Ruotsalainen, 2011) Tutkimuskysymys rajautuu aiheeseen, miten yritykset toivoisivat kunnan tukevan heidän toimintaansa, ja miten asiaan olisi mahdollista kunnan puolelta vastata mahdollisimman tuottavasti.

Kuntaliitto määrittelee kunnan olevan paras toimija elinvoimaisuuden kehittämiseen. Lisäksi kunnan toimilla katsotaan olevan erittäin suuri merkitys elinkeinoelämän kehittymiselle. Kuitenkin kuntien kokoerot nähdään asiana, joka aiheuttaa erilaisia haasteita toimien suhteen. Isommilla kunnilla on suuremmat mahdollisuudet järjestää erilaisia palveluja yrityksille kuin pienillä. Pienien kuntien mahdollisuudet ja varsinkin historiallinen yrityskeskeisyys koetaan jollain lailla ongelmallisena, sekä pienimuotoisena toimintana. (Kuntaliitto, 2019) Suomen Yrittäjät määrittelevät yritysten olevan yhteiskuntavastuullisia toimijoita, joilla on merkittävää yhteiskunnallista merkitystä toimiessaan. Yhteiskuntavastuu nähdään niin kilpailullisena etuna kuin myös toiminnan kannalta osittain välttämättömänä ajatuksena pitkäaikaista yritystoimintaa suunniteltaessa. Yrityksillä nähdään olevan sosiaalinen, taloudellinen ja ekologinen yhteiskuntavastuu. Näiden vastuiden alle kuuluu niin henkilöstön hyvinvointi, verotukselliset kuin ympäristölliset seikat. Kyseiset seikat tulee yhdistyksen mukaan nähdä osana yrityksen toimintaa eikä vain imagollisena asiana. (Yrittäjät R.Y, 2021)

Kyselyn suorittamiseksi käytettiin Likert-asteikkoa, vaikka kyseistä mallia ei pidetäkään hirveän tarkkana mallina kyselyiden suorittamiseksi. Kuitenkin asteikon käyttöä puoltaa sen yleisyys ja sen myötä tullut tunnettavuus. Vastaajien tottuminen tietyn tapaiseen malliin helpottaa heidän suhtautumistaan asiaan, ja vastaukset ovat silloin helpommin suhteutettavissa muihin kyselyihin, koska vastausvaihtoehtojen kirjo on samanlainen ja vastausten vertailu keskenään yhtenäistä. Yrittäjille suunnattuja kyselyitä samantyyppisistä aiheista järjestää Suomen yrittäjien yhdistys, ja niiden vastauksissa käytetään kyseistä tapaa, joten kysely on helppo sopeuttaa niiden kanssa yhtenäisiksi. Yrittäjien tapoihin kuuluu järjestää niin yritysbarometri, maakuntakyselyt kuin kuntakohtainen kysely yritysten tulevaisuuden näkymistä. Tämä kysely kuitenkin eroaa näistä hieman sen vuoksi, että tässä haetaan yritysten mielipiteitä toimenpiteisiin, joille niillä olisi mahdollista saada toiminnastaan enemmän irti. Etujärjestöjen kyselyiden pohjalla on kuitenkin jossain määrin kyse heidän omien lähtökohtien lobbauksesta. Tämä kuitenkin tunnustetaan yleisesti ongelmana ja sen vuoksi sen tulee lähestyä asiaa myös riippumattomista näkökulmista. (Korkman, 2015)

Vuonna 2013 on suoritettu hieman vastaavanlainen kyselytutkimus Kaarinan kaupungin yrityksille, mutta kuntien koon eroavaisuuden ja yritys rakenteen erojen vuoksi ne eivät ole täysin verrattavissa keskenään. Jyväskylän yliopistossa on myös tehty Pro gradu työ vastaavanlaisen aiheen pohjalta. Aiheessa on enemmän keskitytty siihen miten yrityksen sijoittumiseen vaikuttaa myös mielikuvat. (Vitikainen, 2019) Suomen yrittäjät suorittavat omille jäsenilleen kyselyä toiminnan tueksi ja asioiden selvittämiseksi tasaisin väliajoin, mutta kyseinen kysely perustuu kuitenkin yksipuoleiseen näkökulmaan asiaan. Sen jäljiltä on mahdollista selvittää yritysten mielipiteitä, mutta siinä harvemmin lähestytään asioita kehittämisen näkökulmasta. (Yrittäjät, 2022)

Tutkimuskysymyksen näkökulmasta tarkoitus on löytää vastauksia kysymykseen, miten kunta voi auttaa alueensa yrityksiä toimimaan paremmin. Miten pienessä kunnassa yritykset näkevät oman toimintansa ja sen tulevaisuuden. Olisiko kunnalla mahdollisuus omalla toiminnallaan ohjata

yrityksiä löytämään uusia mahdollisuuksia toimintansa tueksi, ja ohjata yrityksiä käyttämään olemassa olevia yhteistyöresursseja tehokkaammin hyödyksi. Kysymyksen käsittely lähtee yritysten mielipiteiden kautta, ja siitä miten yritykset näkevät toiminnan nykyisessä toimintaympäristössä. Lisäksi halutaan samalla pyrkiä kartoittamaan sellaisia asioita, joita yritykset pitävät haasteellisina toimintansa kannalta ja joihin kunnan yrityspalvelut pystyisivät toiminnallaan tuomaan uusia näkökulmia ja mahdollisuuksia. Kunnan yritysten tarpeita kartoittamalla olisi myös tarkoituksena pyrkiä löytämään sellaisia asioita, joihin toivottaisiin lisää kouluttautumisen mahdollisuuksia.

2 Kunnan yrityspalvelut

Auran kunnan yrityskehitys käsittää yli 300 yritystä, jotka vaihtelevat yhden ihmisen yrityksistä kymmeniä ihmisiä työllistäviin yrityksiin. Pienet ja keski- ja suuret yritykset ovat kuitenkin ylivoimaisesti suurimmat ryhmät yritysten joukossa. Näiden yritysten toimintaedellytyksien parantaminen on kunnan näkökulmasta ensiarvoisen tärkeää. Näiden jo olemassa olevien yritysten mahdollisuuksien parantamiseksi kuin yritystoimintaa aloittelevien tueksi Auran kunnassa on tarjolla yrityspalvelua kunnan järjestämänä. Toiminnan tarkoituksena on tarjota yrityksille helposti lähestyttävä ja asiantunteva väylä tukemaan toimintaa. Tällä hetkellä pääasiallinen yritystoiminnan tukeminen on erilaisten tilaisuuksien järjestämistä ja yritysten yhteydenottojen kautta tarjottava opastava tuki. Tavoitteena olisi löytää malleja, joilla pystytään laskemaan yhteydenoton kynnystä kuin tarjoamaan palvelumalleja, joita mahdollisimman moni yritys pystyisi hyödyntämään toiminnassaan.

Kunnalla on myös omat intressit saada yritystoimintaa lisättyä kunnan alueella ja myös saada työllistettyä työttömiä työnhakijoita, joiden työllistymisen pitkittyminen johtaa kustannuksiin kunnalle. Nämä asiat ovat suuresti sidoksissa toisiinsa, vaikkakaan kunnissa yleisesti ei ole osattu näitä välttämättä yhdistää mahdollisimman tehokkaasti. Sosiaali- ja terveystoimen uudistus muuttaa myös kuntien vastuuta työllisyyden ja elinkeinoelämän hoidossa. Vastuiden kasvaessa uusille ja innovatiivisille tavoille hoitaa ongelmia jo ennakolta on tarvetta. Näiden kunnan tarpeiden yhdistäminen yhteen yritysten tarpeiden kanssa kaikkia osapuolia hyödyntävällä tavalla olisi ensiarvoisen tärkeää.

Kunnan alueella toimiville yrityksille tarjotaan tämän työn puitteissa mahdollisuus kertoa omia mielipiteitä ja toiveita toiminnan helpottamiseksi. Lisäksi yrityksillä on mahdollisuus vastata monivalintakysymyksien muodossa erilaisiin väittämiin, joiden perusteella on ollut tarkoitus pyrkiä selvittämään tarvetta erilaisille koulutuksellisille palveluille, kuin ihan normaalin yritystoiminnan tueksi tarjottavien palveluiden tarpeelle. Tällaisia ovat esimerkiksi työvoiman tarpeeseen liittyvät haasteet. Yritysten työvoiman

saatavuushaasteet ja kuntien työllistämishaasteiden kohdalla on ollut haasteellisuutta yhteensovittamisen suhteen. Yhteistyön lisääminen molempia hyödyttävällä tavalla olisikin ensiarvoisen tärkeää.

Kyselyn kysymyksien malli oli Likert-asteikko, vaikkakin mallia pidetään hieman haastavana, mutta tunnettavuudestaan johtuen sen käyttö oli tässä yhteydessä perusteltua. Mallin käytön taustalla on ajatus yleisesti hyväksytyin tavan tuottavan mahdollisesti helpommin vastauksia. (Liite 1) Kyseisen mallin vastaukset on tarkoituksen mukaista yhdistellä tässä yhteydessä kolmeen vastausmalliin, jotka ovat kyllä, ei selkeää mielipidettä tai ei vastauksiin. Näin saadaan helpommin käsiteltäviä tuloksia keskenään vertailtaviksi, joista saadaan pohdittua kyseisen haasteen ilmentymää yritysten toiminnassa tarkemmin. Näin voidaan päätellä tarkemmin kyseisen toiminnan tuen tarpeellisuutta tällä hetkellä. Yrityspalvelut ovat tuoneet yritysten käyttöön erilaisia verkostoitumistapahtumia ja järjestäneet tapahtumia, joissa esitellään yrityksille mahdollisia yhteistyökumppanuuksia ja niiden mahdollisuuksia. Kuitenkin yrityspalveluiden näkökulmasta tuntuma on ollut, etteivät yritykset ja yrittäjät välttämättä osaa tuoda esille näissäkään tapahtumissa niitä todellisia tarpeita. Tarpeiden puuttuessa toimintaa on luotu olettamuksien perusteella ja tarkoitus olisikin löytää hieman tarkempaa informaatiota tulevaisuuden suunnittelun tueksi ja pyrkiä kehittämään mallia, joka tukisi ja auttaisi niin yrityksiä kuin kuntaa pyrkimyksissä eteenpäin.

Aiheesta on tehty hieman samanlaisia tutkimuksia eri kuntien alueilla ja niiden vastaukset noudattelevat monelta osin samanlaisia tuloksia. Lisäksi yritysbarometrin tulokset ovat osittain samansuuruisia. Tuloksissa esiintyy huolia työvoiman saatavuuteen ja kunnan aktiivisempaan osallistumiseen toivovia vastauksia. Kuitenkin yhteiseen, kaikkia osapuolia palvelevia ratkaisumalleja nousee erittäin vähäisessä määrin esille, vaan enemmänkin yritykset esittävät mielipiteitä, joissa kunnan roolina tulisi olla ainoastaan passiivinen palveluntarjoaja, ja yritysten olla pelkkänä voitollisena osapuolena.

Ylivieskan kunnalle tehty vastaavan tyylinen kysely antoi vastauksia, joissa pohdittiin yhteistyön puuttumista kunnan elinkeinoelämässä. Lisäksi kunnan

yrittäjäpalveluiden roolia ja yleistä maakuntakehitystä pohdittiin kyseisessä työssä. Kyseisen tutkimuksen pohjalta pohditaan ainoastaan yritysten toivomia lisäpalveluita ja tuen helppoa saavutettavuutta, kuitenkin hirveän paljon kokonaisvaltaisen ratkaisun mallia pohtimatta. (Saarela, 2022) Mäntyharjun kunnan työssä esille nousi yhteydenpito ja osittain yhteistyö, kuitenkin niin, että yritykset toimivat asiassa passiivisesti. Jonkinasteisia yhteistyömuotoja oli ollut, mutta niiden vaikuttavuus oli jäänyt hieman vaisuksi. Toiminnan kehittämisen tarpeellisuus nousi kyseisessä tutkimuksessa tärkeään asemaan, mutta todellisia ratkaisumalleja ei kuitenkaan työssä juurikaan pohdittu. (Mäenpää, 2020) Tammelan kunnalle tehty elinkeinoelämän tarpeiden tutkiminen nostaa esiin ajatuksen, että kunnan eri osatekijöiden yhteistä tekemistä asioiden eteen tulisi lisätä ja pyrkiä kehittämään malleja uudella ajattelumallilla, joiden tarkoitus olisi saada aikaiseksi pysyviä ja toimivia toimintamalleja. Kyseisessä työssä keskitytään pääosin kunnan eri tekijöiden toiminnan uudelleen järjestämisen pohdintaan, mutta kuitenkin esille nousee elinkeinoelämän kehittämisessä uudistuminen ja yhteistyö. (Mäkälä, 2016)

Yleisesti voidaan huomata, että vaikka tutkimusta on tehty, niin todellisten ratkaisujen määrä on jäänyt rajalliseksi. Lisäksi yleisesti tuntuu ajatuksena olevan ajatus, jossa yhteiskunta nähdään antavana osapuolena, ja yritysmaailma ainoastaan ottavana osapuolena. Kuitenkin tällainen malli ei välttämättä ole toimivin ratkaisu, ja yritysmaailman todellinen sitoutuminen tällöin toimintaan onkin mahdollisesti hieman heikkoa. Kuitenkin jo pieni sitoutuminen asian osalliseksi, olisi mahdollisesti erittäin toivottava malli siihen, jotta kiinnostusta olisi mahdollista ylläpitää. Yritysten toiminnassa kuitenkin halutaan saada tuottoa sijoitukseen ja riskiin nähden ja tällaista mallia olisi mahdollista kokeilla myös tällaisessa yhteistyössä. Lisäksi näissä yhteyksissä tulisi pyrkiä hyödyntämään jo olemassa olevien yritysten tietotaitoa tulevien yritysten hyödyksi ilman yksipuolista hyötynäkökulmaa.

3 Kyselyn tulokset

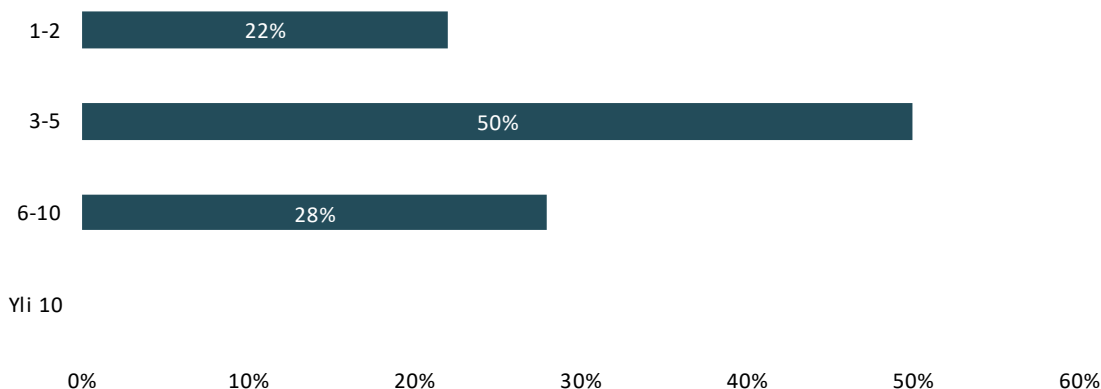
Kyselyyn kertyi vastauksia 32 yritykseltä, joka oli hieman vähemmän kuin olisi ollut odotettavissa. Kuitenkin lukema on suhteellisen hyvä verrattuna kunnan yritysten määrään. Kysymysten ajatuksena oli selvittää yritysten ajatuksia kunnan yrityspalveluista, kuten mahdollisesti kunnan ja yritysten yhteistyön syventämistä.

3.1 Yrityspalveluiden käyttö

Vastaajista suurin osa tiesi kunnassa olevan yrityspalveluita, mutta joukkoon mahtui muutamia yrityksiä, joille kunnan yrityspalvelut eivät olleet tuttuja heidän oman ilmoituksensa mukaan. Suurin osa vastaajista oli tietoisia kunnan yrityspalveluista, ja tällä kyselyllä voidaan katsoa asian tulleen jollain tavalla myös ei vastauksen antaneen määrän tietoisuuteen. Kuitenkin kunnan yrityspalveluiden käyttämisessä oli tasaisempi jakautuma. Yrityksistä hieman yli puolet ilmoittivat käyttäneensä suoraan liiketoimintansa hyödyksi kunnan yrityspalveluiden palveluita. Kyseinen lukema on hieman pieni verrattuna yrityspalveluiden tarjoamiin palveluihin nähden. Kunnan yrityspalveluiden tarkoituksena on kuitenkin tarjota yrityksille apua niin rahoitukseen, palveluihin, yhteiskunnallisiin tukiin kuin verkostoitumisiin liittyviin asioihin veloituksetta. Kyseessä on kuitenkin erittäin huomattava verovaroin yritysten avuksi kustannettava tukipalvelu. (Auran Kunta, 2021) Kuitenkin hieman suurempi määrä yrityksiä ilmoitti osallistuneensa kunnan yrityspalveluiden järjestämiin tapahtumiin. Selkeästi yli puolet yrityksistä vastasi tällaiseen kysymykseen kyllä, ja siinä voidaan olevan pieni ristiriita edellisen kysymyksen kanssa, jossa pohdittiin kunnan yrityspalveluiden hyödyntämistä. Tapahtumaan osallistuminen voidaan myös ymmärtää palveluiden hyödyntämisessä. Tästä erosta on pääteltävissä, että vastaajat näkevät tapahtumat passiivisina tilanteina, joissa päästään tutustumaan tarjolla oleviin asioihin ja henkilökohtaista palvelua sisältävät tilanteet nähdään yrityspalveluiden hyödyntämisenä. Tässä kohdin

voisi olla mahdollista pohtia jossain tilaisuuksissa, miten yritykset voisivat tuntea hyötyvänsä entistä paremmin myös näistä tilaisuuksista.

Yrityksiltä kysyttiin kuinka moneen yrityspalveluiden tapahtumaan he ovat osallistuneet. Tästä osiosta on huomioitu ainoastaan yritykset, jotka ilmoittivat osallistuneensa tilaisuuksiin.

Kuva 1: Kuinka moneen tapahtumaan osallistunut.

Kuvan 1 kaaviosta nähdään, että yritykset ovat selkeästi eniten osallistuneet 3-5 kertaa. Yrityspalveluilla on kuitenkin tilaisuuksia suhteellisen usein.

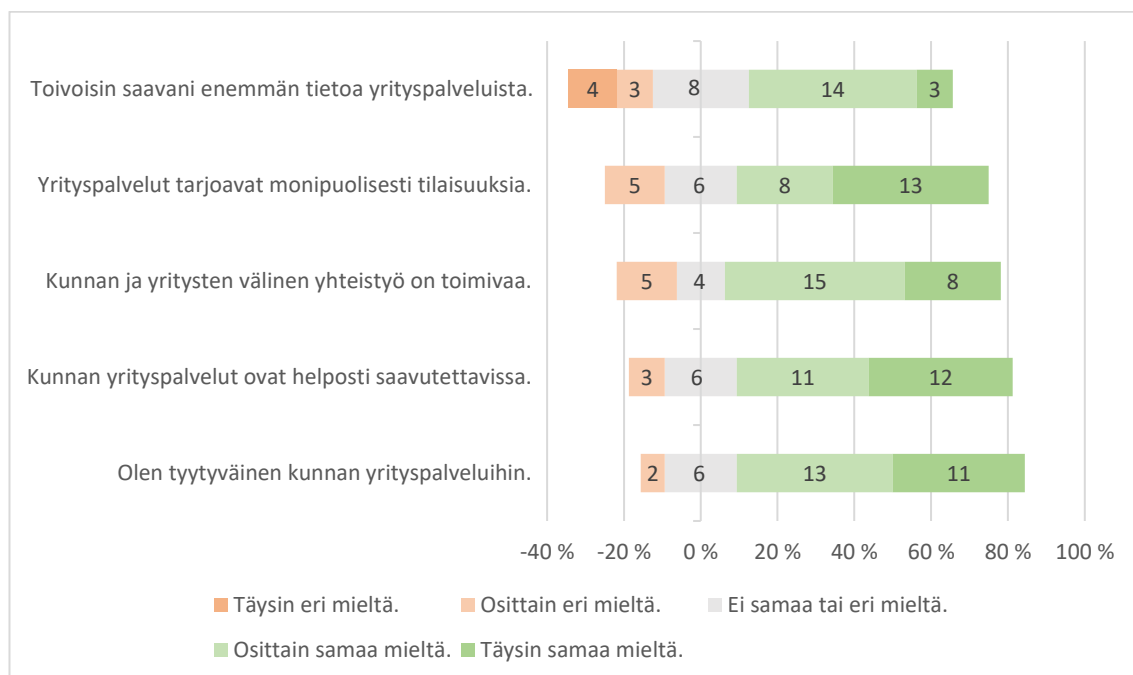
Luonteeltaan tilaisuudet ovat erilaisia, joten on hämmästyttävää, etteivät yritykset ole osallistuneet niihin oman ilmoituksensa mukaan enempää.

Kuitenkin näissä tilaisuuksissa on mahdollista tavata matalalla kynnyksellä myös kunnan päättäviä elimiä, ja päästä esittämään myös mielipiteitään asioihin. Varsinkin yli 10 kerran osallistumiset jäävät nolville ja se on huomiota herättävää. Onko kyseessä tilanne, ettei kaikkia tapahtumia mielletä yrityspalveluiden järjestämiksi vai onko oikeasti variaatio tilaisuuksissa suurta? Verkostoitumisen kannalta olisi tietenkin toivottavaa, että yrityksistä osallistuisi tilaisuuksiin mahdollisimman monia ja eri kertoina, jotta olisi mahdollista saattaa yhteen yrityksiä, joilla olisi mahdollista hyötyä toistensa toiminnasta. Vitikainen on määritellyt juuri tällaisen verkostoitumisen erittäin tärkeäksi malliksi kehitettäessä alueelle uutta palvelumalleihin perustuvaa yritystoimintaa. Lisäksi tutkimuksessa nostetaan esiin kunnallisten toimijoiden tärkeys luotaessa

tällaisia mahdollisuuksia ja malleja. Tämän kohdan tärkeys nousee alueellisen sijainnin muuttuessa kaupungista pienemmille alueille. (Vitikainen, 2019)

3.2 Mielipiteitä yrityspalveluiden toiminnoista

Yleisesti ottaen kunnan yrityspalveluihin oltiin erittäin tyytyväisiä, ainoastaan tiedon lisäämistä ei kaivattu kyselyyn vastanneiden toimesta. Kuitenkin yrityspalveluiden tarjonnasta luultavasti kaivattaisiin lisää tietoa alueen yrittäjille, mutta tarjonta tulisi onnistua kohdistamaan huomattavasti tarkemmin sellaisiin yrityksiin, joille yrityspalvelut eivät ole millään tasolla tuttuja. Kunnassa on asiassa luultavasti olemassa selkeä kuilu yritysten välillä. Niitä, joille palvelut ovat huomattavan tuttuja ja jotka osallistuvat toimintaan myös. Sitten on olemassa se osa, jotka ovat jotain kuulleet, mutta eivät ole tarkemmin tutustunut mihinkään tarjontaan. Sitten löytyy se joukko, joka uskoo, ettei kaipaa mitään tällaista tai ei ole edes pohtinut avun ja tiedon hakemista, eikä heillä ole minkäänlaista tietoa palveluista. Tämän ryhmän tavoittaminen selkeällä ja kohdistetulla kampanjalla olisi äärettömän tärkeää, jotta yrityspalveluiden teho saataisiin optimoitua yritysten yhdistämiseksi.

Kuva 2 : Mielipide yrityspalvelun toimintoihin

Pääsääntöisesti kunnan yrityspalveluihin ollaan tyytyväisiä kuten edellä olleesta kuvasta (kuva 2) voidaan päätellä. Pääosin vastaukset ovat täysin samaa mieltä tai osittain samaa mieltä. Täysin eri mieltä vastausta ei ilmene kuin tiedotuksen lisäämisestä vastauksen yhteydessä. Tämän voidaan katsoa olevan selkeä kannanotto, että pääsääntöisesti vastaajat ovat olleet edes jossakin määrin tyytyväisiä kunnan yrityspalveluihin, vaikkakin he näkevät toiminnassa edelleen jonkin verran kehitettävää. Kuten yritystoiminnassakin, myös kunnallisten palveluiden tulee elää ja parantaa toimintaansa vastaamaan haasteita paremmin. Kirjallisessa osiossa, jossa yritykset saattoivat tarkentaa vastauksia, oli nostettu esiin kunnan ja kunnassa pääsääntöisesti toimivat, mutta eri paikkakunnalle rekisteröityjen yritysten yhteistyö tai sen puute. Kyseiset yritykset eivät varsinaisesti ole kunnan palveluiden piirissä, mutta niiden kanssa tehtävä yhteistyö mahdollisesti parantaisi molempien osapuolien toiminnan edellytyksiä. Kunnan yrityspalveluiden kanssa toimiessa tällaisten yritysten ja kunnan omien yritysten verkostoitumisen ongelmia olisi mahdollista madaltaa. Yleisesti kommentti osioissa oli kehuttu yrityspalveluiden toimintaa ja erilaisuuden huomioimista. Varsinkin pienempien yritysten vastauksista oli huomioitavissa se, että myös heidän olemassaolonsa tunnistaminen ja osallistuttaminen toimintaan oli yllättänyt yrittäjiä.

3.2.1 Yrityspalveluiden tapahtumat.

Yrityksille tarjottiin mahdollisuus myös kertoa mielipiteitä yritysten tapahtumiin ja niiden toteuttamismuotoihin. Näissä oli selkeästi erilaiset mielipiteet toteutusajankohtien mukaan. Osa oli selkeästi aamupäivän aikana järjestettävien tapahtumien kannalla, joita kunnassa on järjestetty pidemmän aikaa yritysten aamukahvien merkeissä. Osa taas oli sitä mieltä, etteivät aamupäivän aikana järjestettävät tapahtumat palvele heitä vaan toivoivat tapahtumien järjestämisajaksi myöhäisempää ajankohtaa. Tietenkin tällaisiin toiveisiin on luultavammin syynä erilaisten yritystoimintojen sijoittuminen eri aikaan vuorokauteen ja näin ollen saattaa olla lähes mahdotonta osallistua tiettyinä aikoina tapahtumiin. Tästä on kuitenkin ymmärrettävissä, että

halukkuutta osallistua tällaisiin tapahtumiin on olemassa, mutta niiden ajankohtiin tulisi pohtia mahdollisuuksien mukaan vaihtoehtoisia tapoja ja aikoja. Tässäkin tapauksessa luultavasti kannattaisi pohtia uusia ja yllättäviäkin tapoja tarjota yrittäjille mahdollisuuksia erilaisten tapahtumien muodossa, joita on ollutkin jonkin verran kunnassa. Aikatauluja kannattaa myös pohtia eri vuorokauden aikoihin ja tarkastella tarkemmin millaisia osallistujamääriä saavutetaan erilaisina aikoina. Tapahtumien monipuolisuutta ja aikataulutuksen monipuolisuutta kannattaa harkita, mutta vastaavasti monitoroida tarkasti, saavutetaanko niillä toivottuja tuloksia vai onko kyseessä kuitenkin ainoastaan pienet marginaaliset määrät, joita tällaiset järjestelyt palvelisivat.

3.3 Infra yritystoiminnan tukena

Kyselyssä selvitettiin yleisen infran soveltuvuutta yritystoimintaan yrittäjien näkökulmasta, ja mihin asioihin yrittäjät toivoisivat kiinnitettävän huomiota kunnan puolelta kehitettäessä kunnan toimintaa tulevaisuudessa. Kunnan sijaintia pidettiin hyvänä ja kunnan liikenneyhteyksiä pidettiin pääosin toimivina. Kuitenkin kuntaa halkova valtatie 9 on ollut esillä valtakunnallisissa kehityshankkeissa tien vaarallisuuden ja sen aiheuttaman häiriöherkkyyden vuoksi. Tien tarpeellisuus tunnustetaan ja tien parantamiseksi on laadittu suunnitelmia, mutta kuitenkin rahoitus on ollut ongelma. Kuitenkin tien varrelle sijoittuvien kuntien ja varsinkin elinkeinoelämän eri toimipisteiden, joihin Aurakin omalta osaltaan sijoittuu erittäin läheisesti, toiminnan kannalta olisi tiesuunnitelmien nopea toteuttaminen ensi arvoisen tärkeää. Kuvassa 3 on tarkemmin esillä, miten yritykset suhtautuvat yleiseen infraan liittyviin kysymyksiin ja siihen liittyviin ongelmallisiin kohteisiin ja niiden parannustoiveihin.

Juna osana kunnan liikenneverkkoa jakaa mielipiteitä. Kysymyksessä ei eritelty junaa tavaraliikenteen ja henkilöliikenteen osalta. Yleisemmin kunnassa kuitenkin toivotaan junaliikenteen aloittamista lähiliikenne mallilla, jolloin kunnan joukkoliikenneyhteydet paranisivat huomattavasti. Kyseisellä mallilla olisi myös mahdollista palvella työvoiman liikkuvuuden kannalta muitakin kuntia. Lisäksi

kunnan elinkeinoelämä voisi hyötyä liityntäparkkimahdollisuuksista, joita olisi mahdollista toteuttaa joukkoliikenteen myötä. Junan mahdollisuutta joukkoliikenteeseen on Varsinais-Suomen alueella tutkittu erilaisissa hankkeissa useammankin kerran ja yleensä toiminnan esteeksi ei ole oikeastaan ilmennyt muuta kuin liikennöitsijän tarve. VR ei ole halunnut lähteä hoitamaan lähijunaliikennettä seudulla, eikä alueen kunnilla ole ollut halukkuutta hirveästi lähteä itse ajamaan lähiliikennettä, vaikkakin ovat olleet hankkeen takana tukemassa kyseisen palvelun saatavuutta. Kuitenkin on ollut tahtotila saada junaliikenne alkamaan vuoteen 2030 mennessä. (Ratahallintokeskus, 2008) Toiminnan aloittamisesta on ollut jonkinasteisia kirjoituksia lehdissä, joissa on esitetty, että toimintaa olisi ajamassa aktiivisesti jokin taho. Kuitenkaan mikään taho ei ole vielä virallisesti ilmoittautunut toiminnan järjestäjäksi. (Verkkouutiset, 2022)

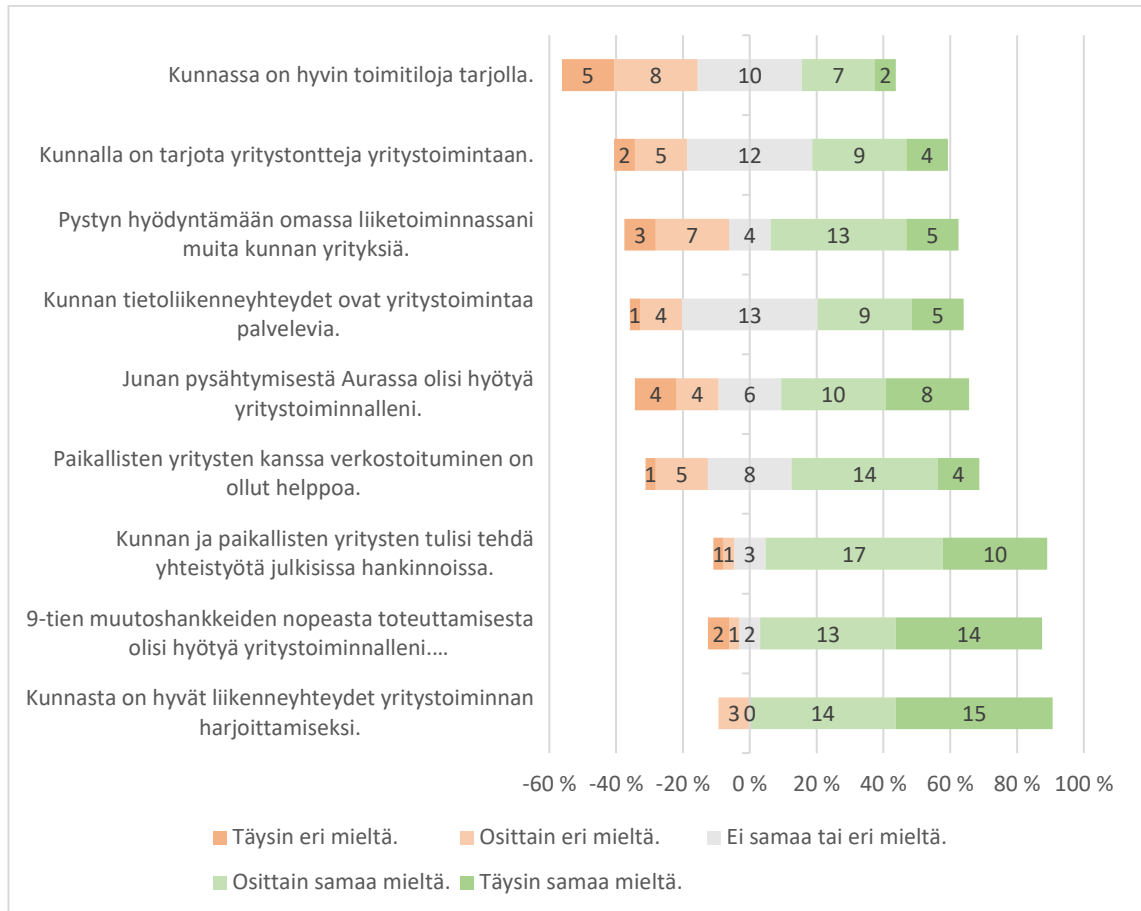
Kunnan tietoliikenneyhteydet jakoivat vastaajat selkeästi kahteen ryhmään ja kirjallisten vastaustarkennusten avulla ero syntyy luultavammin suuresta eriarvoisuudesta sen mukaan, onko yritys sijoittunut haja-asutusalueelle vai taajama-alueelle. Kunnan taajama-alueita palvelevat sekä 5G-verkon tuomat mahdollisuudet joiltakin osin kuin myös mahdollisuus kuituyhteyden käyttöön. Kuitenkin taajama-alueen ulkopuolella tietoliikenneyhteyksien mahdollisuudet heikkenevät huomattavasti. Haja-asutusalueilla ei ole tarjolla hyviä tietoliikenneyhteyksiä juurikaan muuten kuin mobiilinetin kautta ja sen toimivuus tietenkin on rajallinen kuormitustilanteista riippuen. Varsinkin kuituyhteyksien tuomaa varmuutta ja nopeutta yritykset, joilla kyseistä yhteyttä ei ollut saatavilla, kaipailevat toimintansa tueksi. Kunnan yritystoiminnan jakautuminen pieniin yksiköihin haja-asutusalueille luultavasti korostaa tätä ongelmaa. Lisäksi kunnan toimitilatarjonta niin tonttien kuin valmiiden tilojen osalta koettiin haastavaksi. Vastaajat toivoivat kunnalta päätöksiä yritystoimintaan soveltuvien, jo hankittujen maa-alueiden, saamista käyttöön mahdollisimman nopeasti. Näiden alueiden esteenä kuitenkin on toistaiseksi valtatie perusparannushankkeen viivästyminen rahoituksen puuttuessa. Alueen sijaitseminen hankesuunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä tekee alueen hyödyntämisestä haasteellista ennen kuin hankkeen todelliset

vaikutukset alueeseen selkenevät. Alueella on jouduttu tekemään asiassa jo nyt erilaisia kompromisseja alueelta löytyneiden uhanalaiseksi luokiteltujen eläinlajien esiintyvyydestä johtuen, kertoo hankkeen vastaava insinööri. Kunnan alueella on jonkin verran yritystoimintaan kaavoitettuja tontteja tyhjiään, mutta nämä eivät ole kunnan omistuksessa, mutta toisaalta kunta ei ole myöskään asettanut näihin rakentamisvelvoitetta, koska tonteille ei ole rakennettu toimitiloja lisäämään tarjontaan. Kunnan alueella tulisikin pohtia vakavasti alueiden käyttöä ja pyrkiä löytämään ratkaisuja, joilla pystytään houkuttelemaan toimitiloja tarjoavia yrityksiä alueelle. Pieniä harraste- ja toimitiloja yhteen halliin kerääviä yrityksiä on tarjolla ja tulisikin löytää malli, jolla kunnan alueelle olisi mahdollista saada tällaisia tarjolle. Mahdollisesti myyntiin tai vuokrauskäyttöön tarjottavia pientiloja kohtuullisilla hinnoilla, jotta niin olemassa olevat yritykset kuin uudet yritykset pystyisivät löytämään itselleen kohtuullisesti toimitiloja toimintansa tueksi.

Haastatteluun vastanneiden mukaan kunnan alueella pääosin toimii yritysten välinen yhteistyö sekä kunnan yritysten verkostoituminen on luontevaa. Kunnan koko ja yrityskoon keskittyminen pieniin yrityksiin tukevat tällaista kehitystä. Kuitenkin sen voi katsoa myös hieman estävän verkostoitumista muiden kauempana sijaitsevien yritysten kanssa. Pienemmät yritykset eivät pysty aktiivisesti keskittymään luontevien yhteistyökumppanien etsimiseen yhtä aktiivisesti kuin hieman isommat yritykset. Alueellista yhteistyötä on kunnassa aloitettu muiden kuntien ja niiden yrityspalveluiden kanssa, mutta ongelmallisinta lienee saada asia jalkautettua yritysten tasolle. Vaikka mahdollisuuksia pystytään tarjoamaan monellakin tavalla, niin verkostoitumisen käytännön toiminta jää yrityksen henkilöstön toteutettavaksi ja loppujen lopuksi henkilöiden väliseksi toiminnaksi, johon kunta ei voi vaikuttaa muuten kuin antamalla parhaat mahdollisuudet toistensa löytämiseksi.

Kunnan hankinnat tuntuivat olevan vastaajien mielestä vaikeasti saavutettavissa. Vaikkakin kaikki julkiset hankinnat löytyvätkin Hilma-tietokannasta, yritykset kokivat tällaisen järjestelmän käyttämisen haasteelliseksi. (Hilma, 2021, s. 2022) Pienet yritykset eivät koe tällaisten

järjestelmien seuraamista mielekkääksi liiketoimintansa kannalta. Kuitenkin lakisääteiset velvoitteet vaativat kuntaa käyttämään tällaisia palveluja hankintojensa kilpailuttamiseen. Olisikin pohdittava olisiko kunnan ja yrityspalveluiden mahdollista liittää tapahtumiinsa tai muihin yhteyksiin tietoja, että kunnalla on hankintoja kilpailutuksessa. Yrityspalveluiden yhteydenpitoviesteihin voitaisiin mahdollisesti lisätä osio, jossa todetaan, että kunnalla on urakoita kilpailutuksessa. Mahdollista olisi myös lisätä ala, jota kyseinen kilpailutus vaatii, jotta kyseisen alan yritykset voisivat käydä osallistumassa kilpailutuksiin. Näin kunnan omat yritykset olisivat edustettuina kilpailutuksissa, eikä yrittäjien tarvitsisi käyttää omaa työaikaansa tietokannan tarkkailuun. Tarjouksen jättäminen vaatii kuitenkin tietokannan käyttämistä ja on myös mahdollista, että yritysten kynnys käyttää tällaista palvelua madaltuu, ja yritykset pystyvät löytämään mahdollisesti myös muiden kuntien kilpailutettuja hankintoja ja osallistumaan myös niihin. Eli kunnan mahdollisuudet saada yritykset käyttämään näitä palveluita omilla ilmoituksillaan parantavat yritysten suhtautumista tällaisiin palveluihin, ja näin on mahdollista myös saada parannettua kunnan yritysten kannattavuutta. Tällöin molemmat osapuolet saavuttavat toiminnalla hyviä tuloksia.

Kuva 3 : Kunnan infran toimivuus

3.4 Yritysten yleiset toiminnot

Yrityksiltä kyseltiin myös yleisiin yritystoimintoihin liittyviä asioita. Työvoiman saatavuudesta, yrityksen arvoista, yritystoiminnan tulevaisuudesta ja vastaavista asioista. Yleisesti ottaen yrityksissä suhtauduttiin toiminnan tehostamiseen liittyviin asioihin erittäin myönteisesti. Tähän osioon sisällytettiin myös kysymys tulevaisuuteen suuntautuvasta ajattelusta tuotekehittelyn olemassaolon muodossa. Tämän osion vastauksista on löydettävissä jonkin verran ristiriitaa tulevaisuuteen liittyviin kysymyksiin vertailtaessa. Kyseisten osioiden vastaukset ovat jonkin verran toisiaan pois sulkevia varsinkin työvoiman ja kehittymisen suhteen.

Tulevaisuuteen suhtautui positiivisesti suurin osa vastanneista yrityksistä. Pääosin vastaukset sijoittuivat lähes samaa mieltä vastaukselle. Viime aikoina tapahtuneet nopeat käännteet niin pandemian kuin sotavaaran vuoksi ovat saattaneet hieman lisätä epävarmuutta, mutta kuitenkin suuressa määrin kyseiset seikat eivät tunnu häirinneen alueen yrityksiä. Lisäksi yritystoiminnan myönteisen kuvan lisäämiseksi yritykset olivat halukkaita saamaan kunnan perusopetukseen mukaan lisää yrityskasvatuksellisuutta. Kunnan kanssa käydyissä keskusteluissa yrityskylä konsepti nousi esiin ja yrittäjien keskuudessakin toimintaa on kiiteltu. (Tat Yrityskylä, 2018) Tietenkin kyseessä on kunnan talouteen toteutettuna negatiivisesti vaikuttava kuluerä ja tulisikin löytää konseptia, jolla kunnan elinkeinoelämä olisi mahdollista sitouttaa mukaan konseptin järjestämiseen ja kulujen kattamiseen kunnan ja yritysten yhteistyöllä. Toisaalta myös koulujen oppilaat voisivat osallistua toimintaan, jolla opiskeltaisiin yrittäjyyttä ja saataisiin kerättyä tarvittavia avustuksia toiminnan järjestämiseksi. Yrittäjyyskoulutuksen lisääminen osaksi koulun toimintaa mahdollistaisi jatkuvuuden yrittäjyyden saralle kunnassa.

Yrityksiltä kysyttiin mission, vision, arvojen ja strategian esiintymistä toiminnassa. Tälläkin kertaa suurin osa ilmoitti toiminnan olevan mukana päivittäisessä toiminnassa osittain. Kuitenkin yritysten tulevaisuussuunnitelmissa ei juurikaan ollut monellakaan yrityksellä kehityshankkeita meneillään, jolloin vastaus on hieman ristiriitainen. Kuitenkin kyseessä on malli, jolla luodaan suunta kehittymiselle seuraavien vuosien aikana. Varsinkin yritysten koon ollessa pieniä on mahdollista, että jonkinlainen ajatus toiminnoista on olemassa, mutta varsinainen pohdiskelu asian ympärillä on jäänyt vähiin. (Puranen, 2021) Kunnan yrityspalveluiden voisi olla hyödyllistä tarjota jonkinlainen luentotyypinen tutustumismahdollisuus aiheeseen, jotta yritykset pysähtyisivät kirjaamaan asiat ylös ja saamaan tukea toimintansa kehittämisen tueksi.

Työvoiman saatavuudesta, yritysten näkökulmasta kyseltiin myös. Yritykset kokivat, että työvoiman saatavuudessa on haasteita. Vaikkakaan yritysten tulevaisuuden suunnitelmiin ei juurikaan kuulunut työvoiman palkkaaminen

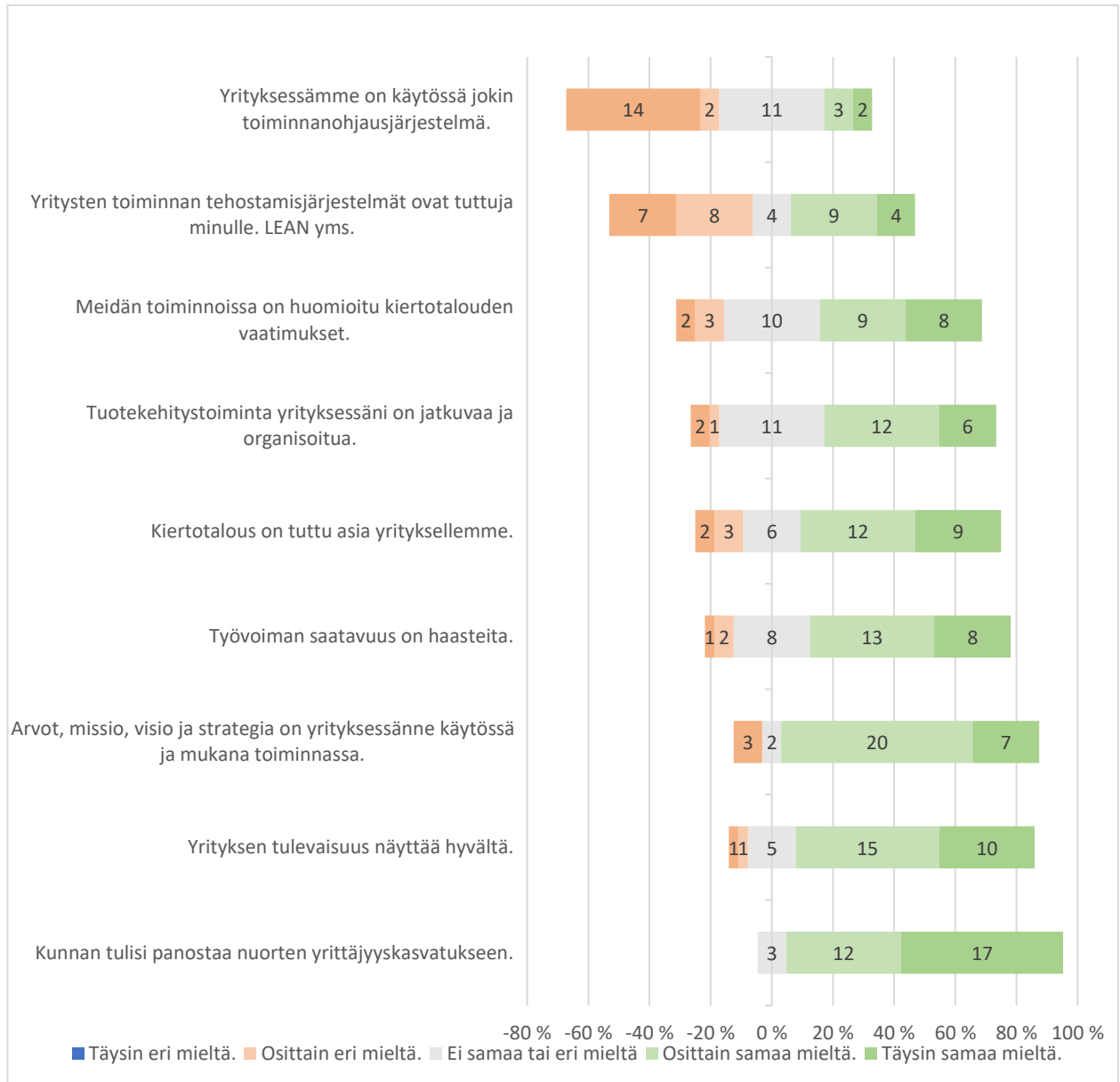
seuraavan vuoden aikana tulevaisuuskysymysten kohdalla. Yritysten kirjallisissa vastauksissa kaipailtiin kuitenkin halpaa, tilapäistä ja nopeasti saavutettavaa työvoimaa saataville. Keskusteluissa esitetään, ettei saatavilla kuitenkaan ole ammattitaitoista työvoimaa. Yritysten työvoimapulaa on esiin nostettu monessa yhteydessä. Suomen yrittäjien yritysbarometrissä asia on noussut esiin jo useampaan kertaan. Barometrissä myös toistuu ristiriitaisuus työvoiman tarpeen ja työvoiman lisäämisen välillä. (Yrittäjät, 2022) Tässä kohdin tulisivat tarkastella paikallisten yritysten verkostoitumiseen keskittymiseen. Varsinkin yksinyrittäjien ja myös pienten yritysten toiminnassa on aika usein vaihtelevuutta. Yrittäjien ja kunnan olisi kannattavaa kehittää keskenään malli, jossa yrittäjät, joilla on tarvetta avulle ja yrittäjät, joilla on tarvetta työlle, voisivat ilmoittaa tarpeestaan. Internetissä toimiva ilmoitustaulu kunnan yrittäjille tarkoitukseen sopivana ilmoitusalueena olisi vaihtoehto. Ilmoitustaululta myös kevytyrittäjinä toimivat henkilöt voisivat poimia lyhytaikaisia työsuoritteita tarpeen mukaan. Tällaisella järjestelyllä olisi saatavilla myös lyhytaikaisia työntekijöitä ja parhaassa tapauksessa myös nopealla aikataululla. Työvoiman hankkimisesta keskusteltiin rekrytointiagenttina toimivan Heidi Torn:n kanssa, jolla on omakohtaisia kokemuksia työvoiman hankkimiseen liittyvistä epäkohdista niin työntekijän, yrittäjän kuin rekrytoijan näkökulmista. Keskustelussa esiin nousi väkisin, miten yrittäjät arastelevat palkata henkilöstöä, joilla ei ole todella monipuolista osaamista tai heillä on jokin selkeästi erottuva ominaisuus. Keskustelussa pohdittiin myös, miten kunnan työttömiä olisi mahdollista saada yrityksille lisävoimaksi. Kunnan eduksi olisi saada työttömät työnhakijat kunnan alueelta työllistettyä. Kunnan yrityksillä on tarvetta ammattitaitoiselle työvoimalle. Rekrytoijan näkökulmasta nousikin esiin molempien osapuolien motivoiminen mukaan tähän ongelmaan. Kunnan yrityspalveluiden mukaan ottaminen tähän ongelmaan olisi uudenlainen tapa lähestyä ongelmaa. olla mukana tarjoamassa ja haastamassa yrityksiä mukaan toimintaan, jolla saadaan osapuolet lähentymään toisiaan sellaisella mallilla, joissa kumpikin hyötyy. (Torn, 2022) Malleina voisi toimia uudistettu työpaja, jonka perustamiseen paikalliset yritykset osallistuisivat, ja siellä työttömät pystyisivät testaamaan omia ideoitaan

yrittäjäksi ryhtymiseksi, tai paikalliset yritykset voisivat ohjata kehittymään omaan toimintaansa palvelevaksi työntekijäksi tai yrittäjäksi. Yksinään yritykset tai kunta eivät hirveän nopeasti pysty palvelemaan toimintaa, mutta monen toimijan yhteistyöllä saavutettaisiin toivottuja tuloksia nopeammin ja varmemmin.

Kiertotalouden esiintymisestä yritysten toiminnassa kysyttiin myös, koska kyseessä kuitenkin on yritysmaailmaa koko ajan enemmän ohjaava malli. Yritykset kallistuivat vastauksissaan jonkin verran sen puoleen, että joltakin osin kiertotalous olisi tuttu asia ja käytössäkin yritysten päivittäisessä toiminnassa. Kuitenkin tekstivastaus ohjasi mielipiteiden muodostumisen roskien suuntaan. Kiertotalous usein sekoitetaankin edelleen kierrätykseen. (Piha, 2021) Sitra kuitenkin määrittelee kiertotalouden koko EU:n alueella erittäin suureksi kasvavaksi toimialaksi vuoteen 2030 mennessä, ja myös esittää miten myös poliittiset toimet tulevat ohjaamaan kehitystä. Tässä kohdin olisikin hyvä yritysten päästä mukaan kehittymään jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja luomaan sekä säästöjä, että lisäarvoa toimintaansa ensimmäisten joukossa. Lisäksi valmistautuminen pidemmällä aikavälillä tasaa kustannuksia, joita mahdollisesti asiasta syntyy. Kuitenkin poliittinen päätöksenteko tulee siirtämään kaiken toiminnan kiertotalouden suuntaan ja siihen kannattaakin suhtautua ennakoivasti, eikä ajatuksella, että siihen pakotetaan. Sitran määritelmän mukaan maailmantaloudesta 8.6 % toimii oikeasti kiertotalouden mukaisesti, joten kasvuvaraa on huomattavasti. (Sitra, 2022) Yrityspalveluiden ajatus lisätä tietoa kiertotalouden mahdollisuuksista yrityksille on erittäin hyvä ajatus, mutta ajatusta tulisi varmaan myös pyrkiä viemään enemmän myös yrittäjien arkeen. Maaseutuvaltainen kunta, jossa usealla maatilayrityksellä koneiden ja laitteiden käyttömäärät ovat kuitenkin vuotuisesti erittäin pienet, tulisi pystyä viemään ajatus keksiä lisää käyttöä laitteille vuokraamisen tai vastaavan toiminnan muodossa. Osana tätä palvelee edellä esillä olleet ajatukset verkostoitumisen lisäämisestä, mutta myös tarkemmin kohdennetut tapaamiset tietyille toimialoille ja niissä järjestetyt työpaja tyylliset ajatuspajat voisivat auttaa yrityksiä kehittämään malleja. Näillä malleilla voidaan löytää

ajatuksia yhteisomistuksen, yhteistyön, vuokraamisen yhteiskäytön tai vastaavien mallien kehittämiseksi. (Yleisradio, 2013)

Toiminnanohjausjärjestelmien ja toiminnan tehostamistamis järjestelmien tunnettavuudesta kyseltiin myös osana yritysten toimintaympäristöä. Toiminnanohjausjärjestelmät olivat käytössä erittäin pienessä määrässä yrityksiä ja toiminnan tehostamiset kuten LEAN olivat jonkin verran tuttuja, mutta ei suuressa määrin. Vastaajien painottuminen pienempiin yrityksiin saattaa osaltaan selittää vastauksen painottumista, mutta toisaalta kyseiset toimintamallit palvelevat yritysten toimintaa koosta riippumatta. Tällöin olisikin ajateltava yrityspalveluiden puolelta, miten asian tunnettavuutta olisi mahdollista lisätä. Esimerkiksi verkostoitumistapahtuman yhteydessä paikalle voisi ottaa konsultin kertomaan asiasta, jotta mallit tulisivat tutummiksi ja niihin tutustuttaisiin tarkemmin. Asian liittäminen osaksi toimintaa kuitenkin helpottaisi yrityksen toimintaan läheisesti liittyvien asioiden hoitoa ja automatisointia. Johannes Soranta on tutkinut kandidityössään LEAN mallin toimivuutta pienille ja keskisuurille yrityksille. Työssä tuodaan esille, miten monipuolinen malli on ja miten monia variaatioita siitä on olemassa. Lisäksi tuodaan esiin, miten jokainen yritys on kokenut myönteisiä vaikutuksia toimintaansa mallin käyttöönoton myötä. (Soranta, 2019) Tietenkään pienten yritysten kohdalla koko mallin käyttöönotto voi olla liian raskasta toiminnan kannalta, mutta mallista kannattaa poimia käyttöön osioita ja variaatioita, jotka sopivat myös pienempien yritysten tarpeisiin. Virtanen on tutkinut pienten yritysten toiminnanohjausjärjestelmien käyttöönottoa ja havainnut, että yritysten omat toiminnat ovat olleet suurin este järjestelmien täydelliseen hyödyntämiseen. Kuitenkin esille nousee, miten tekniikan kehitys on tuonut tarjolle helppoja ja kevyitäkin järjestelmiä, joista yrityksillä olisi mahdollista löytää omansa. Tällaisella järjestelmillä kuitenkin toimintaa saisi tehostettua, kunhan yritykset rohkeammin lähtisivät mukaan. (Virtanen, 2009) Tässäkin kohdin yrityspalveluiden mahdollisesti kannattaisi pyrkiä löytämään jokin pienille yrityksille toiminnanohjausjärjestelmiä tarjoava yritys kertomaan tuotteestaan ja sen mahdollisuuksista verkostoitumistapahtumiin. Kuvassa 4 on esitetty kyselyssä saatuja tuloksia asiaan liittyvissä kysymyksissä.

Kuva 4 : Yritystoiminnan yleiset toiminnot.

3.5 Kehityskohteet

Yrityksille tarjottiin lista mahdollisista kohteista, joista yrityspalvelut voisivat järjestää infotilaisuuksia, ja halukkuudesta osallistua tällaisiin. Listassa oli erilaisia vaihtoehtoja eri alueilta. Vaihtoehtoja oli erilaisiin tukiin ja rahoituksiin liittyen. Lisäksi tarjolla oli työvoimaan liittyviä mahdollisuuksia. Kiertotalouden ja liiketoiminnan kehittämiseen liittyviä asioita sisällytettiin myös listaukseen.

Lähtökohtaisesti yritykset pitivät kaikkia vaihtoehtoja, lukuun ottamatta työkokeiluja, kannatettavana. Työkokeilujen vähäinen positiivinen suhtautuminen on jonkin verran yllättävää. Osaavaa työvoimaa olisi mahdollisesti löydettävissä ja koulutettavissa työkokeilujen kautta. Jonkin verran tuli esiin toive saada lisää mahdollisuuksia verkostoitumiseen myös ympäristökuntien yritysten kanssa. Kunnan ja yritysmaailman yhteistyön kehittämisestä kaivattiin lisää tietoa myös tässä yhteydessä. Suurimman osan lisätiedon tarpeellisuudesta yritykset kokivat niin rahoitusmahdollisuuksien kuin erilaisten tukien hyödyntämisen mahdollisuuksista.

Yritykset toivoivat myös koulutusta toimintansa hyödyntämiseen niin sosiaalisen median käytön kuin markkinoinnin suhteen. Yritysten toimintaympäristön muutokset ja internetin mahdollisuudet ovat varmaan vielä pienemmillä yrityksillä hieman tuntemattomampia ja niiden hyödyntämisessä paremmin nähdään potentiaalia. Nämä asiat nähdään luultavasti myös osana liiketoiminnan kehittämistä, joka myös oli vaihtoehtona kysyttäessä koulutuksista. Kyseinen vaihtoehto nähtiin myös erittäin toivottavana koulutusmallina. Lisäksi toivottiin kunnan rajat ylittäviä tapahtumia lisää. Myös kunnan mahdollisuuksia toimia jonkinlaisena tietopalveluna toivottiin selvitettäväksi. Kunnan toivottiin löytävän mallia, jossa sillä olisi tarjolla jonkinlainen palvelumalli, jossa yritykset pystyisivät tarkemmin selvittämään omia tarpeitaan ja tarjontojaan. Myös kunnan tarjoamat mahdollisuudet toivottiin kerättävän yhteen paikkaan, josta niiden seuranta olisi helpompaa.

3.6 Tulevaisuuden näkymät

Yrityksiltä tiedusteltiin muutamalla kysymyksellä niiden mielipiteitä tulevaisuuteen liittyen (Kuva 5). Kysymyksissä haluttiin selvittää, minkälaisia ajatuksia toiminnan kehittämisen tueksi oli ajateltu suoritettavan seuraavien parin vuoden aikana.

Työvoimaa ajatteli palkkaavansa lisää vain osa yrityksistä, vaikka kuitenkin kasvun edellytyksenä pidettiin aikaisemmin juurikin työvoiman saatavuutta.

Tällaiseen ristiriitaisuuteen pitäisi kiinnittää enemmän huomioita, eikä sitä voi keskusteluissa esille tulleilla argumenteilla osaavan työvoiman puutteesta oikein selittää. Kyseinen ongelma tulisi tutkia tarkemmin ja selvittää juurisyyt tähän ongelmakehohtaan.

Toimitila ongelmaa pohdittiin myös tässä osiossa ja haluttiin hieman tarkemmin kartoittaa yritysten tarvetta toimitiloihin. Lähes puolet yrityksistä ilmoittikin heillä olevan tarvetta jonkinlaisille toimitilaratkaisuille seuraavien vuosien aikana.

Tässä kohdin toimitilaratkaisuihin tulisikin valmistautua tekemällä suunnittelullisia toimenpiteitä ja suunnitelmia seuraavien vuosien varalle siitä, miten kunnassa olisi mahdollista saada vastattua tällaiseen ongelmaan.

Ainoastaan pieni osa yrityksistä ilmoitti heidän yrityksensä kohdalla kehityshankkeiden olemassaolosta, kun niistä kysyttiin. Yrityksissä kuitenkin tulisi olla jatkuvasti käynnissä jonkinlainen toiminnan kehittäminen. Varsinkin, kun asiaa vertaa kohtaan, jossa yritykset esittivät yrityksellä olevan missio ja visio tulevaisuudesta. Kyseisten kohtien epäsuhtaiset vastausarvot kuitenkin jättävät auki pohdintaa niiden käytöstä toiminnan apuna oikeasti.

Tässä yhteydessä myös tiedusteltiin yritysten suunnitelmista investoida toimintaansa seuraavien vuosien aikana. Tässä kohdin vastaukset jakautuivat lähes puoliksi. Yrityksillä on tällä otannalla siis ajatuksia kunnassa kasvattaa ja kehittää toimintaansa jossakin määrin. Investoinneilla kuitenkin voidaan olettaa olevan positiivisia vaikutuksia kunnan elinkeinoelämän kehittymiseen ja siihen tulisikin yrityksiä ehkä enenevässä määrin kannustamaan.

Kuva 5: Koulutuksellisia toiveita

4 Kunta apuna kehittämisessä

Kunnan tulisi ottaa aktiivinen kehittäjän rooli alueellaan, jossa yrityksillä olisi halua kasvaa ja kehittyä. Ongelmina tuntuu olevan yrityksillä koon vuoksi esille tulevat ongelmat tiedonhankinnan ja käsittelyn saralla. Pienissä yrityksissä ei ole mahdollisuutta käyttää henkilöstöä tiedon etsimiseen suurissa määrin ja tiedon hankinta jää mahdollisesti tästä syystä hieman pinnalliseksi. Yritykset joutuvat pääosin keskittymään omaan ydinliiketoimintaansa, eikä niillä ole resursseja käyttää aikaa riittävään tiedonhankintaan. Maksullisten palveluiden käyttö tällaisiin koetaan liiketaloudellisesti huonoksi valinnaksi ja mahdollisesti jopa harhaanjohtavaksi toiminnaksi. Tällaisten ajatusten taustalla saattaa olla huonoja kokemuksia aikaisemmilta kerroilta.

4.1 Yritysten yhteistyön syventäminen

Kunnassa järjestetään yrittäjille erilaisia tapaamisia, joissa kerrotaan avoimista mahdollisuuksista ja tarjotaan mahdollisuuksia verkostoitumiseen. Tällainen toimintamalli koetaan pääosin erittäin hyvänä, mutta sen kehittämistä ja valikoiman monipuolistamista olisi harkittava kommenttien perusteella. Kyseinen malli on lähtenyt hyvin käyntiin, mutta vastausten perusteella olisi pohdittava myös myöhemmille kellonajoille suunnattuja tapahtumia. Kyseiset ajat eivät välttämättä sovi nykyisille käyttäjille, mutta niillä olisi mahdollista tavoittaa suurempaa määrää kunnan yrityksiä. Tällöin yrityspalvelut pystyisivät myös toimimaan linkkinä eri yritysten välillä ja tarjoamaan yhteistyön mahdollisuuksia suuremmalle joukolle. Näiden tapahtumien kohdalla voisi myös pohtia hieman kohdentamista. Yhden alan toimijoita voisi olla kannattavaa tukea yrityspalveluiden kautta yhdistämällä koulutusta, ideapajaa ja verkostoitumista. Esimerkiksi maaseutuyrittäjien kohdalla mahdollisuutena olisi kannattavan liiketoiminnan kehittämistä ydinliiketoiminnan ympärille. Ulkopuolisen kouluttamisen avulla kyseiset yrittäjät pystyisivät näkemään erilaisia mahdollisuuksia oman kaluston ja osaamisen hyödyntämiseen myös muissa yhteyksissä kuin perinteisesti käytössä olevissa. Maatalousyrittäjät

pystyisivät pohtimaan myös yhteistyön syventämistä ydinliiketoiminnassaan. Myös muiden alojen toimijoita olisi mahdollista tuoda mukaan tilaisuuksiin, jos heillä olisi esimerkiksi tarvetta joissakin kohdin vuokrata kalustoa, jota maatalousyrittäjillä on käytettävissä. Lisäksi he pystyisivät pohtimaan oman kalustonsa hyötykäyttöä vuokraamisen tai erillisen yrityksen kautta. Kyseiset yrittäjät voisivat mahdollisesti perustaa teiden kunnossapitoon keskittyvän yrityksen, jolle vuokraavat omaa kalustoaan. He pystyisivät toimimaan työntekijöinä itse tai palkkaamaan yritykselle henkilöstöä. Mahdollista olisi myös toimia yhteistyössä jopa ydinliiketoiminnassa tällaisen yhteistyöyrityksen kautta. Kunta voisi halutessaan olla pieni omistaja tällaisessa palvelussa, jotta se pystyisi kannustamaan yrittäjiä mukaan sekä käyttämään hyödyksi omissa velvoitteissaan tällaista toimintaa. Esimerkiksi työllistämisen tukena olisi mahdollista toimia tällaisen palvelun kautta. Lisäksi tulisi pohtia mahdollisuutta laajentaa toimintamallia myös muillekin aloille, joissa olisi mahdollista tehdä liiketoimintaa yhteisillä koneilla, laitteilla tai toimintamalleilla. Paikallisten yrittäjien kanssa keskustellessa ongelmat ovat tiedostettu, mutta niiden toteuttamista pidetään liian raskaana oman yritystoiminnan ohessa. Yhteistyömallien puute tulee selkeästi esille keskusteluissa ja sen vuoksi olisi erittäin kannattavaa saada yrittäjiä kokoontumaan yhteen ja aikaan saada keskustelua yrittäjien keskinäisen yhteistyön lisäyksestä.

4.2 Yritykset löytämään toisensa

Kunnan yritysten tietynlainen vaikeus tavoittaa mahdollisia kumppaneita toimintansa tueksi nousi myös esille ja siihen tulisikin pohtia mahdollisuuksien mukaan yritysten kanssa yhteistyössä rakennettavaa palveluhakemistotyylisiä ratkaisua. Tässäkin kohdin varmaan suurimmaksi haasteeksi nähdään yritysten tavoittaminen, mutta siihen kannattaisi mahdollisuuksien mukaan pohtia opiskelijoiden palkkaamista kesäkaudeksi. Heidän tehtävänsä olisi kontaktoida kunnan yrityksiä ja selvittää yritystoiminnan laatu, toimiala, mahdolliset yhteistyön toiveet sekä yhteystiedot. Näillä yhteystiedoilla kunnan yrityspalvelut saavuttaisivat yrityksiä laajemmin kuin tällä hetkellä sekä heidän tiedot olisi

mahdollista koota kattavasti yhteen paikkaan. Palvelusta tulisi rakentaa sen tyylinen, että siinä olisi osiot erikseen kuluttajille ja yrityksille. Listaus olisi kannattavaa rakentaa olemassa olevaan palveluhakemistoon, mutta siinä tulisi olla yrityksille erillinen salasanan taakse piiloutuva osio, jolla yritykset pystyisivät löytämään ja tarjoamaan myös yritysten väliseen yhteistyöhön keskittyvää sisältöä. Kyseisen osion kautta olisi mahdollista esimerkiksi löytää toiminimiyrittäjiä lyhytaikaiseen työsuhteeseen tai tilata kuljetuspalveluista tarjouksia. Julkisessa osiossa olisi mahdollista olla näkyvillä kunnan yrityksiä ja heidän palveluitaan. Näitä pystyisi hyödyntämään kaikki ihmiset ja yritykset. Kyseinen palvelu tulisi rakentaa sillä ajatuksella, että yritykset myös jossain määrin osallistuisivat sen rakentamiseen. Yritysten haastaminen mukaan palvelun laadun turvaamiseksi on ensiarvoisen tärkeää. Alueen yritysten tulisi olla ylpeitä palvelun laadusta ja toimia aktiivisesti sen eteen. Muuten tällainen palvelu jää ilman selkeää suuntaa ja sen toimivuus heikkenee suhteellisen nopeasti.

4.3 Kunnan tuotteet maailmalle

Kunnalla on tällä hetkellä käytössä Auraamo, jonka yhteydessä toimii kesäkauppa nimellä pieni myymälä, jossa paikalliset pienyrittäjät pystyvät saamaan tuotteitaan myyntiin. (Auran Kunta, 2022) Kyseisen palvelun kehittämistä kunnan yritysten yhteiseksi verkkokaupaksi tulisi pohtia erittäin vakavasti. Kunnan pienten yritysten mahdollisuudet rakentaa verkkokauppaa maksujärjestelmineen ovat rajalliset. Kustannusten suuruus odotettavissa olevaan tuottoon nähden ovat varsinkin alkuvaiheessa aivan liian suuret. Yhteistyöllä toteutettu verkkokauppa kuitenkin tarjoaisi mahdollisuuden saada kaikkien yritysten tuotteita tarjolle ja kustannukset pysyisivät erittäin kohtuullisina, jos mukaan saadaan houkutelua riittävästi osallistujia. Mahdollisesti kustannukset pystyttäisiin kattamaan myyntiprovisioilla jatkossa. Mallilla olisi mahdollista saada suuren nettikaupan edut pienillä yksikkökohtaisilla kustannuksilla. Toimintamalli olisi periaatteessa sama kuin internetin suurilla kauppa-alustoilla, kuten esimerkiksi Amazon. Kyseisen

toiminnan alkuun saattamiseksi kunnan on hyvä olla mukana omalla toiminnallaan viemässä palvelua eteenpäin, mutta niin että tarkoituksena on saada rakennettua itsenäinen toimija.

4.4 Toimintaan tiloja

Toimitilat koettiin kaikella tavoin ongelmalliseksi osa-alueeksi kunnassa. Kunnassa tarjolla olevien valmiiden kiinteistöiden, kuin myös tonttien tarjonta yrityskäyttöön on todella heikkoa tällä hetkellä. Kunnalla on hankittuna tarkoitukseen tonttimaata ja sen kaavoittaminen käyttöön edes osittain tulisi selvittää. Onko maan käyttöönotto järkevää ennen kuin valtatie muutostyöt oikeasti alkavat, ettei mahdollisten tien muutosten vuoksi tonttien rajaukset muuta aluetta lähes käyttökelvottomaksi. Tässä yhteydessä kunnan ja kunnan elinkeinoelämän tulisi yhdessä panostaa asian eteenpäin viemiseksi. Tien linjauksen vahvistuminen ja rakentamisen aloitukseen tulisi panostaa yhteistyöllä, eikä luottaa siihen, että kyllä se hoituu kunnan toiveesta. Yritysmaailmaan tulisi markkinoida tarvetta saada tien muutokset ja sen yhteydessä yritysalueen kaavoitukset kuntoon yhteistyöllä. Tonttien kaavoitukseen olisi myös toivottavaa saada yrityksiä mukaan, jotta voidaan rakentaa jo valmiiksi sellainen alue, joka palvelisi alueelle tulevia yrityksiä. Yritysten haastaminen mukaan kaavoitukseen ja tonttien muodostaminen yhteistyössä yritysten ja kunnan kanssa siten, että alue saadaan mahdollisimman hyvin ja nopeasti käyttöön palvelee kaikkien etua. Kunnan kannattaa myös pohtia mahdollisuuksia saada mukaan talliosakkeita tarjoava yritys, joka lunastaisi itselleen myös tonttitilaa alueelta ja siten myös pienille toimijoille pystyttäisiin tarjoamaan toimitiloja helposti. Kyseisten yritysten kanssa käytyjen keskustelujen myötä selvisi, että he näkevät kyseiset kunnat hieman liian epävarmoina kohteina lähteä rakentamaan pelkästään markkinavetoisuuteen perustuvia tiloja. Kuitenkin heillä olisi todellinen halu päästä laajentumaan myös tällaisille markkinoille, mutta siihen tarvittaisiin kuitenkin kunnan apua. Markkinatutkimuksen ja riskien jakamiseen tähtäävät järjestelyt olisivat toivottavia kunnan puolelta. Lisäksi he pelkäsivät, miten

paikalliset pienet yritykset suhtautuvat tällaisiin valtakunnallisiin tekijöihin. Toisaalta paikalliset rakennusalan yrittäjät eivät ole lähteneet ainakaan toistaiseksi toteuttamaan kyseisiä projekteja. Kunnan ja toimitilayritysten kannattaisi selvittää yhteistyön mahdollisuutta eräänlaisena referenssikohteena kummallekin osapuolelle. Tilojen muotoilu erilaisiin tarpeisiin tulisi pohtia jo varhaisessa vaiheessa ja erilaisten toimijoiden tarpeita pohtien. Mahdollisten uudenlaisten yritysmuotojen ja edellä mainittujen yhteistyöyritysten käyttöön kannattaisi harkita järjestää osia, jotta niiden aloittamisesta saataisiin sujuvampaa. Kuitenkin aktiivisen toimijan rooli asiassa olisi ensiarvoisen tärkeää, joko kunnan yritysten tai kunnan puolelta. Toisaalta mikään ei estä kunnan ja kunnan yritysten yhteistä projektia, jolla toteutetaan vastaava malli. Suurella toimijalla toisaalta olisi valmiita toimintamalleja, joilla rakentaminen luultavasti on kustannustehokkaampaa. Myös yhdistelmämalli, jossa ensimmäinen osa hankitaan suurelta toimijalta ja kysynnän ollessa riittävää, toteutetaan jatko-osat kunnan omien yritysten projekteina.

4.5 Liikennepolitiikka toiminnan tueksi

Liikennetilanteen ratkaisemiseksi tulisi kiinnittää huomiota ja yrittää löytää siihen selkeitä ratkaisuja. Useissa yhteyksissä esiin nousee liittyminen Turun seudun paikallisliikennejärjestelmä Föliin. Mallilla mahdollistettaisiin työvoiman entistä helpompi liikkuminen. Liikkumisen helppous nähdään myös yrityksiä houkuttelevana vaihtoehtona. Yritystoiminnan aloittaminen alueella, jolla ei ole toimivaa joukkoliikennettä, on aina hieman haastavampaa kuin sellaisella alueella missä työpaikat ovat saavutettavissa joukkoliikenteellä.

Joukkoliikenteen yhteyteen olisi myös pohdittava junayhteyden kehittämistä. Matka-aika junalla kuljettaessa olisi kuitenkin lyhyempi ja suora yhteys Auran keskustasta Turun tai Loimaan keskustaan tekisi kunnan alueesta mahdollisesti houkuttelevamman alueen sellaisille yrityksille, joista olisi hyötyä alueen elinkeinoelämälle. Konsultointi- ja vastaavat yritykset mahdollisesti kokisivat alueen sopivana toiminnalleen. Lisäksi kaupunkien asukkaiden mahdollisuus käyttää hyväksi junamatkan helppoutta käyttääkseen Auran kunnan yritysten

palveluita parantaisivat elinkeinoelämän kannattavuutta. Kunnan yritykset ja asukkaat tulisi saada mukaan asian valmisteluihin erilaisten tapahtumien yhteydessä. Suuremman joukon ollessa tietoisia asiasta ja heidän aktiivinen toimintansa niiden eteen mahdollisesti nopeuttaisi asioiden kehitystä ja parantaisi kunnan houkuttelevuutta yritysten silmissä.

4.6 Työvoimaa

Työvoiman saatavuuden varmistamiseksi kunnan ja yritysten tulee tehdä jatkossa huomattavasti paremmin yhteistyötä. Yrityksmaailman tulisi muistaa, että omalla toiminnallaan pystyy vaikuttamaan paljon ammattitaitoisen henkilökunnan saavuttamiseksi. Kunnan vastuulla olisi löytää työttömille työtä ja pyrkiä estämään tällaisten ihmisten syrjäytymistä. Tässä kohdin tuleekin miettiä mahdollisuuksia saattaa nämä asiat yhteen. Työntekijöiden tulee luonnollisesti saavuttaa alue helposti, kuten edellä jo todettiin. Työntekijöiden saavutettavuuden ongelmia selvitettyä, keskusteluiden osana nousi esiin mahdollisuus, että rekrytointi on vaikeata ja sitä halutaan välttää. Rekrytointiin saatavilla olevat toimijat ovat pienelle yritykselle mahdollisesti kalliita. Kunnan ja yritysten tulisikin toimia yhdessä tässä ongelmassa. Turun Ekotori esimerkiksi on paikka, josta työnantajat voisivat tiedustella tekijöitä ja osin testailla työntekijän soveltuvuutta tarvittaviin tehtäviin. Vastaavasti Liedon Kisällikellari olisi läheisempi vaihtoehto. Yrityspalveluiden tulisi olla tässä kohdin aktiivinen toimija ja tuoda näitä mahdollisuuksia esille entistä enemmän. Kunnan ja yritysten tulisi pohtia yhdessä mahdollisuuksia rakentaa tai hankkia kuntaan vastaavaa toimija kuin Turun Ekotori. Toimintaa tulisi kuitenkin rakentaa edellisistä poiketen enemmän sellaiseksi malliksi, jossa olisi myös mahdollisuus harjoitella ja testata yrittäjyyttä. Kunnan yrityksiä kannattaisi yrittää mukaan toimintaan, jolloin he pystyisivät saamaan mahdollisesti kuntaan sellaisia yrittäjiä tai työntekijöitä, jotka auttavat heitä omassa yritystoiminnassa. Lisäksi kannattaisi pohtia mahdollisuutta rakentaa työntekijätarpeiden kartoitusta varten tietokantaa, jossa työntekijät ja työpaikat kohtaisivat. Edellä esitetty työllistämisen avuksi tarkoitettu toimintamalli voisi toimia tällaisena instanssina

ja sen rooli tulisi olla aktiivinen yhteistyöelin. Kyseinen palvelu tulisi rakentaa siten, että sen avulla olisi tarjottavissa niin väliaikaista työvoima apua kuin työllistää ihmisiä. Lisäksi kunnan yritykset tulisivat saamaan mahdollisimman kohdennettua työvoimaa tarpeisiinsa. Toiminnan mahdollistamiseksi yritysten tulisi kuitenkin liittyä mukaan aktiivisesti, eikä ainoastaan passiivisesti odottaa, että työntekijöitä löytyy. Yritysten tulisikin ymmärtää toimintakentän muuttuneen ja kunnan kannattaa auttaa heitä tässä kohdin.

4.7 Yrittäjille tietoa lisää

Yrittäjien kouluttautumiseen tulisi kunnan puolelta suhtautua aktiivisen toimijan muodossa. Yritykset tuntuivat kyselyn mukaan kaipaavan tietoa lisää monistakin asioista, mutta yleisesti kuitenkin aikataululliset ja tiedon hakemiseen liittyvät haasteet kuitenkin saattavat olla hidasteena yrittäjien mahdollisuudelle löytää tietoa. Lisäksi tiedon hankinnan muuttuminen koko ajan saattaa olla hämäävää ja oikean tiedon erottaminen ja löytäminen haasteellista. Kunnan kannalta oikean tiedon tarjoaminen oikeille kohderyhmille olisi ensiarvoisen tärkeää. Kunnan kannattaakin toimia edelleen aktiivisena tiedon tarjoamisen suhteen, mutta enemmän kannattaisi kiinnittää huomioita, miten asiat saavuttaisivat kohdeyrityksiä tarkemmin ja laajemmin. Kunnan tarjoama luento saattaisi kiinnostaa useampaakin yrittäjää, mutta oman yritystoiminnan harjoittaminen saattaa tehdä osallistumisen mahdottomaksi ja tällaisille yrittäjille tulisikin löytää vaihtoehto saavuttaa kyseinen tieto haasteista huolimatta. Mahdollisena ratkaisuna voisi olla nettipohjainen luentopankki, jossa olisi taltioina erilaiset koulutustilaisuudet ja yrittäjillä olisi mahdollisuus tutustua niihin omaan aikatauluun sopivimpana aikana. Lisäksi mahdollisesti ulkopuolisilta suljettu keskusteluryhmä internetissä, jossa yrittäjät voisivat keskustella niin yleisistä asioista kuin esittää kysymyksiä ja saada vastauksia tällaisiin nettipohjaisiin luentoihin liittyen.

Vaikka pääasiassa yrittäjien toiveet liittyivät rahoitukseen koulutuksissa, olisi ensiarvoisen tärkeää saada yrittäjät myös koulutuksen kautta löytämään uusia mahdollisuuksia kehittää toimintaansa ja yhteistyötä. Yrittäjien saattaa joissakin

tapauksissa olla haasteellista havainnoida mahdollisuuksia yksin ja yhteisestikin saattaa vanhat ajatusmallit usein olla vallitsevia. Kuitenkin tällaisten koulutusten avulla olisi mahdollista saada yrittäjät löytämään koulutusten ja luentojen kautta uudenlaisia ajatusmalleja toiminnan tueksi ja kehittämiseksi. Varsinkin kiertotalouden mahdollisuudet ovat edelleen huomattavan vähäisellä huomiolla yhteiskunnassamme, vaikka siihen on pyritty vaikuttamaan jopa lainsäädännöllä.

4.8 Infran ongelmat

Tietoliikenneyhteyksien keskittyminen pienelle alueella kunnan alueella, mutta yritystoiminnan levittäytyminen koko kunnan alueelle aiheuttaa ongelmallisuutta tietyille toimijoille. Kunnan ja yrityspalveluiden tulisikin aktiivisesti etsiä yhteistyökumppaneita ja kartoittaa niin mahdollisia toimittajia kuin potentiaalisia asiakkaita tietoliikenneyhteyksien rakentamiseksi kunnan alueelle. Haja-asutusalueen kattaminen valokuituverkkoon tulisi olla yksi tärkeimmistä lähivuosien parannushankkeista. Toimivat tietoliikenneyhteydet ovat nykyaikana yritystoiminnan perusta lähes kaikilla aloilla ja siinä täytyy huomioida myös kunnan syrjemmät seudut. Kunnan tulisikin aktiivisesti koittaa löytää toimittaja, joka mahdollistaisi kuituverkon rakentamisen myös haja-asutusalueelle siten, että pääasiallinen verkon suunnittelun pohja olisi yritystoimintaa harjoitettavissa paikoissa. Henkilöasiakkaat kannattaa houkutella mukaan järjestelmään mahdollisuuksien mukaan, jotta rakentaminen tulee olemaan taloudellisesti järkevää. Kunnan pääasiallinen rooli kannattaisi pitää aktiivisen toiminnan ulkopuolella mahdollisuuksien mukaan, mutta olla mukana tarjoamassa mahdollisuudet verkon rakennustöihin. Kuitenkin tulisi myös harkita mahdollisuuksien mukaan vaihtoehtoja. Esimerkiksi liittää kuituverkon rakentaminen sähkökaapeliin kaapeloinnin, vesilinjastojen saneerauksien tai vastaavien toimenpiteiden yhteydessä tehtäväksi velvoitteeksi.

4.9 Yhteenveto

Kunnan alueella on selkeästi kohtia, jotka kaipaavat huomioita. Kuitenkin herättää pohdintaa, onko kuitenkaan kaikki sellaisia, jotka kunnan tulisi ottaa yksin hoidettavakseen. Yritysmaailman ajatusmallina tuntuisi olevan edelleen vallalla ajatus, jossa oletetaan, että kunnan kannattaisi hoitaa asiaa. Kunnan kannalta yleisesti olisi parempi, jos markkinat hoitaisivat asiat. Tässä kohdin onkin jo olemassa jonkinlainen näkökulmien ero ja olisikin kaikkien kannalta varmaan paras löytää yhteistyömalleja ongelmien ratkaisemiseksi. Isompien yksiköiden mahdollisuus asioiden hoitamiseksi on lähtökohtaisesti parempi. Lisäksi olemassa olevia toimintamalleja ja palveluita tulisi pyrkiä kehittämään mahdollisimman tehokkaasti eri toimijoiden käyttöön mahdollisimman pienillä kustannuksilla. Esimerkiksi edellä ollut Auraamon kaupan laajentaminen kunnan toimijoiden yhteiseksi nettikaupaksi, olisi olemassa olevan toiminnan tehostaminen ja toisaalta toisen toiminnan kasvattamista ilman, että vaaditaan suuria investointeja toimijoilta verrattuna jokaisen oman palvelun vaatimista kustannuksista. Tällaisten vastaavien toimintojen yhteinen kehittäminen ja rakentaminen olisi ajatus, jota kannattaisi kunnan kannalta harkita mahdollisuutena tarjota yrityksille tukea ja mahdollisuuksia niiden toiveiden mukaan kuitenkin niin, että myös yritykset kantavat vastuuta toimintojen kannattavuudesta ja onnistumisesta. Lisäksi tällaisten toimintojen yhteyteen olisi mahdollista rakentaa yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen tähtääviä osioita, joilla pyrittäisiin vaikuttamaan suurempana yksikkönä liikenteellisiin ja vastaaviin ratkaisuihin. Tällöin pystyttäisiin myös rakentamaan tarkempia vaatimuksia yritysten toimintaedellytyksien mukaan ja mahdollisesti myös jakamaan vastuuta yhteiskunnallisissa vaikuttamisissa.

5 Yhteistyön tiivistäminen loppujen lopuksi

Kunnan yrityspalveluilta toivotaan paljon ja sillä on suuri vastuu kunnan elinkeinoelämän johtamisessa. Yrityspalveluiden kannattaisikin ottaa aktiivisemmin roolia ohjaavana toimijana ja saada yrittäjät toimimaan enemmän yhteisesti erilaisten tavoitteiden saavuttamisessa. Yritysten välistä yhteistyötä, yrityspalveluiden ohjauksella, tulisi lisätä. Yrityspalveluiden kannattaisi pyrkiä olemaan toimija, joka toimii tukena yritysten yhteiselle tekemiselle. Yritysten yhteistyön ja yhteisten hankkeiden lisääminen tulisi olla yhtenä keskeisenä osana toimintaa. Toiminta ei saisi olla yksin yrityspalveluiden tai yritysten vastuulla vaan tulisi toimia entistä ahkerammin yhteistyön lisäämiseksi. Yritysten ja kunnan yhteistyöhön tulisi pyrkiä rakentamaan enemmän yhteisöllistä ajatusmaailmaa tekemisen tueksi.

Yrity maailman mielipidemaailman todellinen muuttaminen yhteistyöhön kannustavaksi ja erilaisten yritysten houkuttelu kuntaan. Aktiivinen toiminta kunnan jo hyväksi todettujen liikenneyhteyksien parantamiseksi tulee sitoa osaksi toimintaa. Jatkuvan parantamisen ajatusmaailmaa tulee yrityspalveluiden esimerkillä tuoda kunnan yritysten normaaliksi toimintatavaksi. Kouluttautumismahdollisuuksien parantaminen yrittäjille ja tiedon lisääminen helposti saavutettaen tulisi olla yksi tärkeimmistä kohteista kehittämiseen.

Yhteistyökumppaneiden aktiivinen etsintä niin kunnan kuin yrittäjien tarpeiden näkökulmasta olisi ensiarvoisen tärkeä kehittämisen kohde ja sen olisikin tapa lisätä yhteistyön mahdollisuuksia ja käyttöä. Vanhan aikainen ajattelumalli siitä, että kaikki toimii omillaan ja pyrkii edistämään vain omia etujaan, tulisi pystyä kääntämään ajatusmalliin, jossa tehdään yhteistyötä oman toiminnan tukena. Kiertotalouden ajattelumallien lisääminen yritystoiminnan tuottavuuden nostossa olisi ensiarvoisen tärkeää. Asia, joka tulee joka tapauksessa yritysten kohdattavaksi lähivuosien aikana, olisi syytä ottaa etupainotteisesti vastaan ja olla edelläkävijä koko kunnan ja kunnan yritysten toimesta. Tällöin on huomattavasti helpompaa löytää sellaisia malleja, jotka eivät vielä ole suuresti kilpailtuja ja joissa kuitenkin on potentiaalia pienin ponnisteluin tuottaa voittoa.

Lisäksi jatkuvan kehittämisen malli ja varsinkin ajatuspajat eri toimijoiden kesken ja sitä kautta uusien mahdollisuuksien keksiminen tulisikin olla toiminnan eräänlaisena ohjelankana.

Kunnan ja yritysten välisen yhteistyön tulisi perustua entistä suurempaan yhteistyöhön. Kunta pystyisi auttamaan yrityksiä asiassa olemalla selkeä koordinaattori ja ohjaava toimija. Yhteistyössä tulisi keskittyä uudenlaisiin mahdollisuuksiin niin osuuskuntien, osakeyhtiöiden kuin sosiaalisten yritysten yhteisellä perustamisella. Jakamalla riskiä huomattavasti pienemmäksi ja osaamisen keskittämällä suurempiin yhteistyökuvioihin saavutetaan malleja, jotka palvelevat kaikkien etuja. Yhteistyön muotona kannattaisikin perustaa yritys, jonka pääasiallinen omistus- ja ohjauspohja olisi kunnan yrityspalveluiden hallinnassa, mutta johon paikallisilla yrityksillä olisi mahdollisuus saada omistuspohjaa. Omistuspohjan hankinnalla varmistettaisiin yritysten mukanaolon mahdollisuus ja tarjottaisiin myös yrityksille mahdollisuus hyötyä projektista osinkojen ja palveluiden hankinnan kautta. Lisäksi omistajilla tulisi olla mahdollisuus osallistua yrityksen kehittämiseen ja toimintaan. Omistajille tulisi tarjota mahdollisuus myös olla etusijalla henkilöstön kehittämisen ja työllistämisen ohjailussa. Kunnallinen enemmistöomistus kuitenkin olisi pohjalla takaamassa sen, ettei yksittäinen sijoittaja pystyisi muuttamaan toimintaa itseään palvelevaksi, vaan toiminnan ajatuksena pysyisi kunnan työllistämistoimien ja yrittäjyyteen ohjaamisen tukeminen niin, että kunnan yrittäjät pystyisivät saamaan ohjausta siihen, millaisia työntekijöitä tai yritysten tarpeita varten toimintaa tulisi kulloinkin suunnata. Lisäksi sijoittamiseen perustuvalla mallilla pystytään tasaamaan ajatusta siitä, että tuotto pystytään myös jakamaan tasaisesti. Toiminnan lähtökohtana tulisi kuitenkin olla alusta lähtien luoda tuottava yritys, jolla olisi myös laajempi sosiaalinen merkitys. Tällöin tulisi myös pohtia toiminnan tueksi sosiaalisen yrityksen statusta. Tällöin myös jokainen sijoittanut yrittäjä tai yritys olisi oikeutettu jaettaviin osinkoihin. Lisäksi toiminnassa voidaan myös päättää muista mahdollisista hyödyistä sijoittaville yksiköille.

Vanhemmat kyselyt ja yritysbarometrit antavat monelta osin samansuuntaisia vastauksia yritysten kokemien haasteiden osalta, joten on selkeää, että tilanteeseen kaivataan ratkaisuja, joita ei ole vielä kokeiltu. Tässä opinnäytetyössä on juuri tähän ongelmaan yritetty löytää ratkaisumallia, josta hyötyisi mahdollisimman moni osapuoli ja monipuolisesti. Mallit, joissa toivotaan ainoastaan toisen osapuolen aktiivista puuttumista toteutukseen ainoastaan hyötyä saavana osapuolena ovat erittäin huonoa kulttuuria, joiden toiminta yleensä hiipuu aktiivisen alun jälkeen. Tässä työssä olikin pohdinnan yhtenä näkökulmana löytää malli, josta tulisi aktiivinen osatekijä kunnan alueelle ja jonka hyödyistä pystyisi nauttimaan niin yritykset, kunta kuin työntekijät. Mahdollisimman monen toimijan yhteenliittymällä myös pyrittäisiin turvaamaan mallin jatkuvuus aktiivisena toimijana kunnan elinkeinoelämän kehittämisessä jatkossakin. Ongelmien ratkaisuun on useissa yhteyksissä pohdittu ainoastaan yhden osapuolen ongelman ratkaisua, jonka seurauksena voidaan ajatella ongelman ainoastaan siirtyvän toiselle osapuolelle ilman todellista ratkaisua. Kuitenkin tässä yhteydessä pohdittiin ongelmaa siltä mallilta, jossa ongelman ratkaisuun löytyisi oikeasti toimintamalli, jossa jokaisella osatekijällä olisi mahdollisuus saada toiminnasta oikeata hyötyä tilanteeseen.

Kunnan ja yritysten ongelmat ovat monessa kohdassa tilanteessa jossa toisella näyttäisi olevan ratkaisu toisen ongelmaan, mutta yleisesti ongelmana on ollut löytää se polku, jolla nämä tilanteet saataisiin toisensa hyödyksi. Kuitenkin yritysten mukaan haastaminen aktiiviseksi toimijaksi, olisi myös mahdollinen yleinen ratkaisu saada yritysmaailmakin tuomaan omia ratkaisuja kaipaavia ongelmiaan enemmän esille ja yleiseen ongelmanratkaisuun. Tällaisen mallin hyödyllisyytenä voidaan olettaa myös yritysten keskinäisen tekemisen ja ongelmanratkannon kulttuurin kehittymistä. Kaiken kaikkiaan paras ratkaisu ongelmiin on onnistua luomaan yritysmaailmaan kulttuuria, jossa aktiivisesti tunnistetaan ongelmia ja pyritään löytämään niihin ratkaisuja mahdollisimman monialaisesti. Toimintamallit ja niiden rakentaminen entistä paremmiksi olisikin ensiarvoisen tärkeä polku pohtia ja mahdollisesti toteuttaa. Mallien edelläkävijöillä on edessään aina suurimmat ongelmat ja haasteet, mutta kuitenkin mahdollisuus kehittää toimintaa ilman minkäänlaisia

ennakkokäsityksiä ja ohjauksia. Pienellä kunnalla myös on mahdollisuus tehdä joustavia ratkaisuja helpommin kuin isommilla. Esimerkkinä toimiminen myös mahdollisesti saisi aikaan läheisissä kunnissa samanlaisia projekteja ja niiden välinen yhteistyö olisi mahdollisesti seuraava luonnollinen askel. Näin elinkeinoelämä pystyisi verkostoitumaan ja toimimaan sujuvammin yhteen ja löytämään uusia mahdollisuuksia. Näissä verkostoissa olisi mahdollista myös kiertotalouden toimintamallien huomattavasti suurempi hyödyntäminen ja mahdollisuus löytää jopa nykyisellään tuntemattomia mahdollisuuksia.

Lähteet:

- Auran Kunta. (2021). *Yrittäjän palvelut – Auran kunta*. Auran Kunta.
<https://aura.fi/yrittajan-palvelut/>
- Auran Kunta. (2022). *Monitoimitalo Auraamo – Auran kunta*. Auran Kunta.
<https://aura.fi/auraamo/>
- Hilma. (2021). *Hilma - Etusivu*. Valtiovarainministeriö.
<https://www.hankintailmoitukset.fi/fi/>
- Korkman, S., & Otavan Kirjapaino). (2015). *Väärää talouspolitiikkaa : talouden kriisit ja opilliset kiistat*. Otava.
- Kuntaliitto. (2019). *Kuntien elinkeinopolitiikka | Kuntaliitto.fi*.
<https://www.kuntaliitto.fi/elinvoima-ja-tyollisyys/kuntien-elinkeinopolitiikka>
- Mäenpää, E. (2020). *Eveliina Mäenpää ELINKEINOPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN MÄNTYHARJUN KUNNASSA*.
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2020120927232>
- Mäkilä, M.-L. (2016). *ELINVOIMAN STRATEGINEN JOHTAMINEN JA KEHITTÄMINEN*. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201903142869>
- Piha, A. (2021). *Kolme kovaa ammattilaiselle - mitä ovat kestävä kehitys, kiertotalous ja kierrätys? - Ammattilaisen kädenjälki*.
<https://www.kadenjalki.fi/ajankohtaista/kolme-kovaa-ammattilaiselle-mita-ovat-kestava-kehitys-kiertotalous-ja-kierratys/>
- Puranen, T. (2021). *Missio, visio, strategia ja omistajan tahtotila - Ammattijohtaja.fi*. <https://ammattijohtaja.fi/missio-visio-strategia-ja-omistajan-tahtotila/>
- Ratahallintokeskus. (2008). *VARSINAIS-SUOMEN PAIKALLISJUNALIIKENNE*
 Ratatekninen ja liikenteellinen selvitys. *Ratahallintokeskus*.
- Ruotsalainen, T. (2011). *Enhanced Reader*. Korpiljyvä Oy.

- Saarela, J. (2022). *Jukka Saarela ELINKEINOPALVELUT 2030 Kunnalliset elinkeinopalvelut tulevaisuudessa Opinnäytetyö YAMK CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU Teknologiaosaamisen johtaminen YAMK-koulutus Toukokuu 2022*. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2022052311242>
- Sitra. (2022). *KESTÄVÄÄ KASVUA KIERTOTALOUDEN LIIKETOIMINTAMALLEISTA*.
- Soranta, J. (2019). *Lean ja sen soveltaminen pk-yrityksiin Lean and its implementation in SMEs*.
- Tat Yrityskylä. (2018). *Varsinais-Suomi - Yrityskylä*. Tai Yrityskylä. <https://yrityskylä.fi/yrityskylä/varsinais-suomi/>
- Tilastokeskus. (2022). *Yritysten toimipaikat kunnittain muuttujina Vuosi, Kunta ja Tiedot. PxWeb. Stat*. https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__yri__alyr/statfin_alyr__pxt_11dc.px/table/tableViewLayout1/
- Torn, H. (2022). *Rekryagentti*. <https://rekryagentti.fi/tietoja>
- Verkkouutiset. (2022). *TS: Turun seudulla kaavaillaan yksityistä lähijunaliikennettä | Verkkouutiset*. Verkkouutiset. <https://www.verkkouutiset.fi/a/ts-turun-seudulla-kaavaillaan-yksityista-lahijunaliikennetta/#1c83841c>
- Virtanen, H. (2009). *MIKSI PK-YRITYS HANKKII ERP-TOIMINNANOJJAUSJÄRJESTELMÄN?*
- Vitikainen, T. (2019). *YRITYSPALVELUIDEN JA ALUEELLISEN HOUKUTTELEVUUDEN ROOLI YRITYSTEN SIJOITTUMISPÄÄTÖKSISSÄ* Tekijä: Teemu Vitikainen Oppiaine: Markkinointi Ohjaaja: Heikki Karjaluoto. *Jyväskylän Yliopisto*.
- Yleisradio. (2013). *Tiukka talous lisää viljelijöiden yhteisomistuksia | Yle Uutiset*. <https://yle.fi/uutiset/3-6808008>

Yrittäjät R.Y, S. (2021). *Yritysvastuu - Yrittajat.fi*. Yrittäjät R.Y.S.
<https://www.yrittajat.fi/tietopankki/liiketoiminta/yritysvastuu/>

Yrittäjät, S. (2022). *Pk-yritysbarometri 1/2022 - Yrittajat.fi*.
<https://www.yrittajat.fi/tutkimukset/pk-yritysbarometri-1-2022/>

Auran kunnan yrityskysely.

Tervetuloa tähän kyselyyn.

Kysely on Turun ammattikorkeakoulun opinnäytetyö, joka tehdään Auran kunnan yrityspalveluiden toimeksiannosta.

Kyselyn tarkoituksena on selvittää alueen yritysten mielipiteitä ja tarpeita, joiden johdosta kunnan yrityspalveluiden tarjoamaa neuvontaa ja tukea voidaan kohdistaa entistä paremmin kohteisiin, joissa sitä kaivataan.

Vastauksia voidaan myös käyttää hyödyksi kunnan elinkeinopoliittisen ohjelman luonnissa.

Kyselyn vastaukset ovat anonyymeja ja niitä käsitellään luottamuksellisesti.

Yhteystietoja, jotka voitte jättää kyselyn päätteeksi käytetään ainoastaan lisätietoja varten.

Näitä tietoja varten teidät ohjataan toiseen kyselyyn, jotta vastauksia ja yhteystietoja ei voida yhdistää.

Kunnan yrityspalvelut. *

	Kyllä	Ei
Kunnan yrityspalvelut ovat minulle tuttuja.	☐	☐
Olen käyttänyt hyödyksi kunnan yrityspalveluita.	☐	☐
Olen osallistunut yrityspalveluiden tarjoamiin tilaisuuksiin.	☐	☐

Kuinka moneen tapahtumaan olette osallistuneet?

- 1-2
- 3-5
- 6-10
- Yli 10

Kunnan yrityspalvelut. *

	Täysin samaa	Osittain samaa	Ei samaa tai eri	Osittain eri	Täysin eri
	mieltä.	mieltä.	mieltä.	mieltä.	mieltä.
Olen tyytyväinen kunnan yrityspalveluihin.	☐	☐	☐	☐	☐
Yrityspalvelut tarjoavat monipuolisesti tilaisuuksia.	☐	☐	☐	☐	☐
Toivoisin saavani enemmän tietoa yrityspalveluista.	☐	☐	☐	☐	☐
Kunnan yrityspalvelut ovat helposti saavutettavissa.	☐	☐	☐	☐	☐
Kunnan ja yritysten välinen yhteistyö on toimivaa.	☐	☐	☐	☐	☐

Muita kommentteja kunnan yrityspalveluihin liittyen.

Kunnan yrityspalveluiden tilaisuudet.

Millaisina palveluina haluaisitte yrityspalveluiden tilaisuudet järjestettävän, sekä aikatauluja? Esimerkiksi livetilaisuudet, Teams-tilaisuudet tai jotenkin muuten? Millaisina kellonaikoina toivoisitte tilaisuuksia järjestettävän tai muita toiveita?

Kunnan palvelut. *

	Täysin samaa mieltä.	Osittain samaa mieltä.	Ei samaa tai eri mieltä.	Osittain eri mieltä.	Täysin eri mieltä.
Kunnassa on hyvin toimitiloja tarjolla.	☐	☐	☐	☐	☐
Kunnalla on tarjota yritystontteja yritystoimintaan.	☐	☐	☐	☐	☐

	Täysin samaa mieltä.	Osittain samaa mieltä.	Ei samaa tai eri mieltä.	Osittain eri mieltä.	Täysin eri mieltä.
Kunnasta on hyvät liikenneyhteydet yritystoiminnan harjoittamiseksi.	☐	☐	☐	☐	☐
Junan pysähtymisestä Aurassa olisi hyötyä yritystoiminnalleni.	☐	☐	☐	☐	☐
9-tien muutoshankkeiden nopeasta toteuttamisesta olisi hyötyä yritystoiminnalleni. Leveäkaistaosuuden muuttaminen nelikaistaiseksi ja/tai ohituskaistat Loimaan suuntaan.	☐	☐	☐	☐	☐
Pystyn hyödyntämään omassa liiketoiminnassani muita kunnan yrityksiä.	☐	☐	☐	☐	☐
Kunnan ja paikallisten yritysten tulisi tehdä yhteistyötä julkisissa hankinnoissa.	☐	☐	☐	☐	☐
Paikallisten yritysten kanssa verkostoituminen on ollut helppoa.	☐	☐	☐	☐	☐
Kunnan tietoliikenneyhteydet ovat yritystoimintaa palvelevia.	☐	☐	☐	☐	☐

Muita huomioita kunnan palveluihin yritystoimintaan liittyen?

Yritystoiminnan yleiset toiminnot. *

	Täysin samaa mieltä.	Osittain samaa mieltä.	Ei samaa tai eri mieltä.	Osittain eri mieltä.	Täysin eri mieltä.
Yrityksen tulevaisuus näyttää hyvältä.	☐	☐	☐	☐	☐
Työvoiman saatavuus on haasteita.	☐	☐	☐	☐	☐

	Täysin samaa mieltä.	Osittain samaa mieltä.	Ei samaa tai eri mieltä	Osittain eri mieltä.	Täysin eri mieltä.
Tuotekehitystoiminta yrityksessäni on jatkuvaa ja organisoitua.	☐	☐	☐	☐	☐
Yritysten toiminnan tehostamisjärjestelmät ovat tuttuja minulle. LEAN yms.	☐	☐	☐	☐	☐
Yrityksessämme on käytössä jokin toiminnanohjausjärjestelmä.	☐	☐	☐	☐	☐
Arvot, missio, visio ja strategia on yrityksessänne käytössä ja mukana toiminnassa.	☐	☐	☐	☐	☐
Kiertotalous on tuttu asia yrityksellemme.	☐	☐	☐	☐	☐
Meidän toiminnossa on huomioitu kiertotalouden vaatimukset.	☐	☐	☐	☐	☐
Kunnan tulisi panostaa nuorten yrittäjyyskasvatukseen.	☐	☐	☐	☐	☐

Muita huomioita asiaan liittyen?

Tietoa *

Olisin kiinnostunut saamaan lisätietoa kunnan yrityspalveluiden kautta seuraavista aiheista....

	Täysin samaa mieltä.	Osittain samaa mieltä.	Ei samaa tai eri mieltä.	Osittain eri mieltä.	Täysin eri mieltä.
Työvoimasta.	☐	☐	☐	☐	☐
Palkkatuen mahdollisuuksista.	☐	☐	☐	☐	☐
Työkokeiluihin liittyen.	☐	☐	☐	☐	☐
Koulutuksista.	☐	☐	☐	☐	☐

	Täysin samaa mieltä.	Osittain samaa mieltä.	Ei samaa tai eri mieltä.	Osittain eri mieltä.	Täysin eri mieltä.
Tuotekehityksestä.	☐	☐	☐	☐	☐
Toiminnan tehostamisesta.	☐	☐	☐	☐	☐
Rahoitusmahdollisuuksista.	☐	☐	☐	☐	☐
Liiketoiminnan kehittämisestä.	☐	☐	☐	☐	☐
Internetin käytöstä toiminnan kehittämiseksi.	☐	☐	☐	☐	☐
Sosiaalisen median hyödyntämisestä.	☐	☐	☐	☐	☐
Hankerahoituksista.	☐	☐	☐	☐	☐
Kiertotalouden mahdollisuuksista.	☐	☐	☐	☐	☐
Markkinoinnista.	☐	☐	☐	☐	☐
Omistajanvaihdoksista.	☐	☐	☐	☐	☐
Yritystukien saatavuudesta.	☐	☐	☐	☐	☐
Energiatuet.	☐	☐	☐	☐	☐

Muista aiheista?

Tulevaisuuden odotuksia vuosille 22-23

*

	Kyllä	Ei
Yrityksemme aikoo palkata lisää työvoimaa?	☐	☐
Yrityksemme aikoo investoida toimintaan?	☐	☐

	Kyllä	Ei
Yrityksemme tulee tekemään ratkaisuja toimitilojen suhteen?	☐	☐
Yrityksessämme suoritetaan kehityshanke tai hankkeita?	☐	☐

Muita merkittäviä toimia, mitä?

Yrityksen ikä *

- Alle 1 vuosi.
- 1- 5 vuotta.
- 6-10 vuotta.
- Yli 10 vuotta.

Yrityksen koko. *

Yrityksen koko määräytyy seuraavan taulukon mukaisesti:

	Henkilöstöä alle	JA	vuotuinen liikevaihto alle
Mikroyritys	10 kpl		2M€
Pieni	50 kpl		10M€
Keskisuuri	250 kpl		50M€
Iso	250kpl ja yli		50M€ ja yli

Jos vain toinen osio jää alle, niin yrityksen katsotaan kuuluvan seuraavaan kategoriaan.

Lähde:

https://www.stat.fi/meta/kas/pienet_ja_keski.html

http://publications.europa.eu/resource/cellar/79c0ce87-f4dc-11e6-8a35-01aa75ed71a1.0007.01/DOC_1

- Mikroyritys
- Pieni.
- Keskisuuri.

- iso.

Yritysmuoto *

- Toiminimi.
- Kommandiittiyhtiö.
- Avoin yhtiö.
- Osakeyhtiö.
- Muu.

Toimiala *

Toimialaluokittelu perustuu Toimialaluokittelu 2008 määrittelyyn.
Lähteenä on käytetty tilastokeskuksen tarjoamaa listausta.

<https://www2.tilastokeskus.fi/fi/luokitukset/toimiala/?code=SSSS&name=Toimialat%20yhteens%E4>

- A Maatalous, metsätalous ja kalatalous
 - B Kaivostoiminta ja louhinta
 - C Teollisuus
 - D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta
 - E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito
 - F Rakentaminen
 - G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus
 - H Kuljetus ja varastointi
 - I Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 - J Informaatio ja viestintä
 - K Rahoitus- ja vakuutustoiminta
 - L Kiinteistöalan toiminta
 - M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta
-

-
- N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
 - O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
 - P Koulutus
 - Q Terveys- ja sosiaalipalvelut
 - R Taiteet, viihde ja virkistys
 - S Muu palvelutoiminta
 - T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön
 - X Toimiala tuntematon

Yrityksen toimitilojen malli. *

- Oma
- Vuokra
- Koti
- Muu

Haluatteko jättää yhteystietonne mahdollisia haastatteluja tai kunnan yrityspalveluiden yhteydenottoa varten? *

Jättämällä yhteystiedot kunnan yrityspalveluiden käyttöön, teihin otetaan henkilökohtaisesti yhteyttä yrityksenne tarpeiden kartoittamiseksi.

- Kyllä (Kysely ohjautuu hetken kuluttua eteenpäin)
- Ei